

Stora Enso **Puolivuosikatsaus**

Tammikuu–kesäkuu 2017

Q2

storaenso

Muutoshankkeiden positiivinen vaikutus kiihtyy

Q2/2017 (verrattuna Q2/2016)

- Liikevaihto kasvoi hieman paperitehtaiden myynneistä huolimatta ja oli 2 528 (2 526) milj. euroa. Liikevaihto ilman paperiliiketoimintaa kasvoi 7,1 %. Kasvu johtui pääasiassa strategisten investointien ylösajosta sekä hintojen noususta Biomaterials- ja Packaging Solutions -divisioonissa.
- Operatiivinen liiketulos laski 226 milj. eurosta 219 milj. euroon. Lasku johtui pääasiassa kunnossapitokustannusten 15 milj. euron kasvusta edellisvuoteen verrattuna. Operatiivinen liiketulosprosentti oli 8,7 % (8,9 %).
- Osakekohtainen tulos oli 0,19 (0,16) euroa. Osakekohtainen tulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä kasvoi 0,19 (0,12) euroon.
- Vankka liiketoiminnan rahavirta oli 365 (493) milj. euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 237 (321) milj. euroa.
- Tase vahvistui edelleen. Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan oli 2,0 (2,2) osingonmaksusta huolimatta.
- Operatiivinen ROCE oli 10,3 % (10,3 %). Operatiivinen ROCE ilman Beihain investointia oli 12,4 % (12,5 %).
- 50 milj. euron kannattavuuden parantamishjelma etenee suunnitellusti.

Q1–Q2/2017 (verrattuna Q1–Q2/2016)

- Liikevaihto kasvoi 1,1 % ja oli 5 025 milj. euroa. Liikevaihto ilman paperiliiketoimintaa kasvoi 8,3 %.
- 434 milj. euron operatiivinen liiketulos laski 8,4 % johtuen pääasiassa kunnossapitokustannusten kasvusta.

Muutos

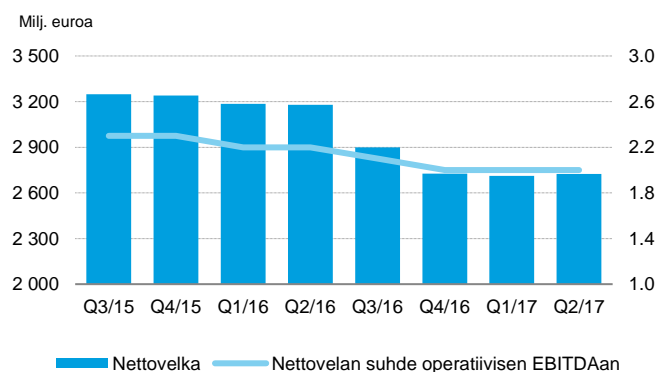
- Beihain tehtaan ylösajo etenee suunniteltua nopeammin. Kuluttajapakkauskartonkikoneen odotetaan saavuttavan täyden tuotannon vuoden 2018 alkupuoliskolla ja operatiivisen EBITDAn kannattavuusrajan vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä eli neljänneksen aiemmin arvioitua nopeammin.
- Varkauden kraftlaineritehtaan ylösajo etenee. Tehtaan odotetaan saavuttavan täyden tuotannon vuoden 2017 toisella puoliskolla. Vuoden 2017 toisella neljänneksellä saavutettiin positiivinen operatiivinen liiketulos.
- Ruotsin Kvarnsvedenin tehtaan paperikone 8 suljettiin lopullisesti kesäkuussa.
- Stora Enso investoi 45 milj. euroa uuteen ristiinliimattua puuta (CLT) valmistavaan tuotantoyksikköön Gruvönin sahalla Ruotsissa. Tuotannon on määrä alkaa vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä.
- Stora Enso ilmoitti tänään allekirjoittaneensa sopimuksen myydä osuutensa osakkuus- ja yhteisyritys Bulleh Shah Packaging Ltd:stä pääomistaja Packages Ltd:lle.

Näkymät

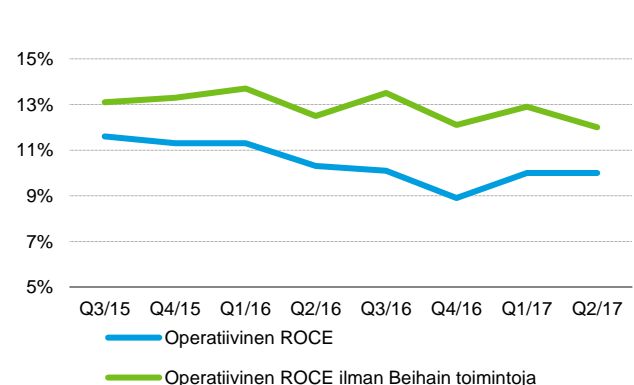
Vuoden 2017 kolmannen neljänneksen liikevaihdon arvioidaan olevan samalla tasolla vuoden 2017 toisen neljänneksen 2 528 milj. euron kanssa. Operatiivisen liiketuloksen odotetaan olevan jonkin verran tai jopa selvästi suurempi kuin vuoden 2017 toisen neljänneksen 219 milj. euroa. Arvio vuoden 2017 kolmannen neljänneksen operatiivisesta liiketuloksesta sisältää Beihain toimintojen ylösajon negatiivisen 17 milj. euron vaikutuksen. Suunniteltujen vuotuisten huoltoseisokkien vaikutuksen arvioidaan olevan noin 10 milj. euroa pienempi kuin toisella neljänneksellä, ja se sisältyy edellä esitettyyn arvioon.

Beihain kuluttajapakkauskartonkikoneen odotetaan saavuttavan operatiivisen EBITDAn kannattavuusrajan vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä eli neljänneksen aiemmin arvioitua nopeammin.

Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)

Tunnusluvut

Milj. euroa			Muutos %		Muutos %		Muutos %		2016
	Q2/17	Q2/16	Q2/17– Q2/16	Q1/17	Q2/17– Q1/17	Q1– Q2/17	Q1–Q2/16	Q1–Q2/17– Q1–Q2/16	
Liikevaihto	2 528	2 526	0,1 %	2 497	1,2 %	5 025	4 971	1,1 %	9 802
Operatiivinen EBITDA	341	355	-3,9 %	352	-3,1 %	693	718	-3,5 %	1 371
Operatiivinen EBITDA, %	13,5 %	14,1 %		14,1 %		13,8 %	14,4 %		14,0 %
Operatiivinen liike-tulos	219	226	-3,1 %	215	1,9 %	434	474	-8,4 %	884
Operatiivinen liike-tulos, %	8,7 %	8,9 %		8,6 %		8,6 %	9,5 %		9,0 %
Liiketulos (IFRS)	205	248	-17,3 %	193	6,2 %	398	442	-10,0 %	783
Tulos ennen veroja ja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	153	112	36,6 %	191	-19,9 %	344	295	16,6 %	575
Tulos ennen veroja	145	149	-2,7 %	164	-11,6 %	309	304	1,6 %	541
Katsauskauden tulos	143	118	21,2 %	107	33,6 %	250	232	7,8 %	407
Investoinnit	116	197	-41,1 %	108	7,4 %	224	385	-41,8 %	729
Investoinnit ilman lisäyksiä biologisiin hyödykkeisiin	94	174	-45,9 %	88	6,8 %	182	341	-46,7 %	638
Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	119	123	-3,3 %	139	-14,4 %	258	247	4,5 %	502
Korolliset nettovelat	2 724	3 178	-14,3 %	2 711	0,5 %	2 724	3 178	-14,3 %	2 726
Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	10,3 %	10,3 %		10,0 %		10,2 %	10,8 %		10,2 %
Tulos/osake (EPS) ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, euroa	0,19	0,12		0,17		0,36	0,31		0,65
Tulos/osake, euroa	0,19	0,16		0,14		0,33	0,31		0,59
Oman pääoman tuotto (ROE)	9,8 %	8,4 %		7,2 %		8,7 %	8,4 %		7,2 %
Velkaantumisaste	0,49	0,58		0,46		0,49	0,58		0,47
Nettovelan suhde edellisten 12 kk operatiiviseen EBITDAan	2,0	2,2		2,0		2,0	2,2		2,0
Kiinteät kustannukset/liikevaihto	25,6 %	25,4 %		24,1 %		24,8 %	24,9 %		25,3 %
Oma pääoma/osake, euroa	7,12	6,96	2,3 %	7,50	-5,1 %	7,12	6,96	2,3 %	7,36
Henkilöstö keskimäärin	26 581	26 088	1,9 %	25 591	3,9 %	25 999	25 911	0,3 %	26 269
Työtapaturmat (TRI), taajuus ^{1 2}	7,2	13,5	-46,7 %	8,7 ³	-17,2 %	7,9	12,7	-37,8 %	11,7
Poissaoloon johtaneet tapaturmat (LTA), taajuus ^{1 2}	4,9	4,9	0,0 %	5,7 ³	-14,0 %	5,3	4,4	20,5 %	4,4

Operatiiviset tunnusluvut: katso kappale *IFRS:n piiriin kuulumattomat tunnusluvut* Taloudelliset tiedot -osion alussa.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät: katso kappale *IFRS:n piiriin kuulumattomat tunnusluvut* Taloudelliset tiedot -osion alussa.

TRI (Total recordable incidents) -taajuus = Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

LTA (Lost-time accident) -taajuus = poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

¹ Stora Enson työntekijöille, pois lukien yhteiset toiminnot

² Tammikuusta 2017 lähtien Stora Enso noudattaa TRI- ja LTA-taajuuksien raportoinnissa uusia määritelmiä (Occupational Health and Safety Administration, OSHA), jotta luvut vastaavat paremmin kansainvälisiä standardeja. Muutoksen vuoksi toisen vuosineljänneksen luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien lukujen kanssa.

³ Laskettu uudelleen vuoden 2017 ensimmäisen neljänneksen osavuositarkastuksen jälkeen saadun tiedon vuoksi.

Toimitukset ja tuotanto

			Muutos %		Muutos %		Muutos %		2016
	Q2/17	Q2/16	Q2/17– Q2/16	Q1/17	Q2/17– Q1/17	Q1–Q2/17	Q1–Q2/16	Q1–Q2/17– Q1–Q2/16	
Kartongin toimitukset, 1 000 tonnia	949	839	13,1 %	930	2,0 %	1 879	1 636	14,9 %	3 376
Kartongin tuotanto, 1 000 tonnia	1 021	912	12,0 %	1 038	-1,6 %	2 059	1 838	12,0 %	3 775
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	275	273	0,7 %	267	3,0 %	542	532	1,9 %	1 082
Markkinasellun toimitukset, 1 000 tonnia	521	507	2,8 %	536	-2,8 %	1 057	973	8,6 %	2 068
Puutuotetoimitukset, 1 000 m ³	1 325	1 319	0,5 %	1 257	5,4 %	2 582	2 443	5,7 %	4 814
Paperin toimitukset, 1 000 tonnia	1 185	1 322	-10,4 %	1 205	-1,7 %	2 390	2 662	-10,2 %	5 141
Paperin tuotanto, 1 000 tonnia	1 158	1 298	-10,8 %	1 203	-3,7 %	2 361	2 693	-12,3 %	5 155

Toimitusjohtajan kommentti

”Muutoksemme uusiutuvia raaka-aineita tuottavaksi kasvuyhtiöksi kiihtyy, ja suhtaudun luottavaisesti kehitykseen. Liikevaihto kasvoi hieman, ja liikevaihto ilman paperiliiketoimintaa parani 7,1 %. Kasvu johtui pääasiassa strategisten investointien Beihain, Murów'n ja Varkauden tehtaiden ylösajosta sekä sellun ja aaltopahvin raaka-aineiden hintojen noususta.

Operatiivinen liike-tulos laski 226 milj. eurosta 219 milj. euroon. Lasku liittyi pääasiassa laajoihin kunnossapitotöihin ja kunnossapitoaikataulujen muutokseen edellisvuoteen verrattuna. Näiden tekijöiden vaikutus oli 15 milj. euroa. Tase vahvistui edelleen, ja nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan on laskenut neljässä vuodessa 3,2:sta 2,0:aan

Muutoshankkeiden myönteinen vaikutus jatkuu. Olen erittäin tyytyväinen siihen, että Beihain tehtaan ylösajo on edennyt suunniteltua nopeammin. Odotamme kuluttajapakkaus-kartonkikoneen saavuttavan operatiivisen EBITDA:n kannattavuusrajan vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä eli neljänneksen aiemmin arvioitua nopeammin. Myös Varkauden kraftlaineritehtaan ylösajo on edistynyt hyvin ja sen toisen neljänneksen operatiivinen liike-tulos oli positiivinen.

Neljänneksen aikana Kvarnsvedenin tehtaan paperikone 8 suljettiin lopullisesti. Odotamme, että Kvarnsvedenin tehtaan suunniteltu uudelleenjärjestely toisi 12 milj. euron vuotuiset kustannussäästöt.

Heinäkuussa meillä oli positiivisia uutisia: investoimme 45 milj. euroa uuteen ristiinliimattua puuta (CLT) valmistavaan tuotantoyksikköön Gruvönin sahalla Ruotsissa. Investointi tukee strategiaamme kasvaa rakennusteollisuuden toimijana ja lisätä puun käyttöä rakennusmateriaalina. Lisäksi investointi vastaa asiakaskysynnän maailmanlaajuiseen kasvuun, ja odotamme sen kasvattavan liikevaihtoaamme noin 50 milj. eurolla vuodessa koneen saavutettua täyden kapasiteetin. Ajan myötä tämä investointi auttaa merkittävästi Wood Products -divisioonaa ylittämään kannattavuustavoitteen.

Tänään ilmoitimme allekirjoittaneemme sopimuksen myydä 35 prosentin osuutemme osakkuus- ja yhteisyritys Bulleh Shah Packaging Ltd:stä pääomistaja Packages Ltd:lle. Myynti johtuu liiketoimintaympäristön muutoksesta Pakistanissa. Kuluttajapakkaus-kartonkia valmistavan yrityksen tuotevalikoima ja tulevaisuudennäkymät eivät sovi strategiaamme. Keskitymme kuluttajapakkausten tarjonnassa korkealaatuisiin ensikuitupohjaisiin tuotteisiin. Olemme sitoutuneet vastuulliseen yritysmyyntiin ja jättämään positiivisen jäljen yhteiskuntaan.

Näkymien osalta vuoden 2017 kolmannen neljänneksen liikevaihdon arvioidaan olevan samalla tasolla vuoden 2017 toisen neljänneksen 2 528 milj. euron kanssa. Operatiivisen liike-tuloksen odotetaan olevan jonkin verran tai jopa selvästi suurempi kuin vuoden 2017 toisen neljänneksen 219 milj. euroa. Arvio vuoden 2017 kolmannen neljänneksen operatiivisesta liike-tuloksesta sisältää Beihain toimintojen ylösajon negatiivisen 17 milj. euron vaikutuksen. Suunniteltujen vuotuisten huoltoisokkien vaikutuksen arvioidaan olevan noin 10 milj. euroa pienempi kuin toisella neljänneksellä, ja se sisältyy esitettyyn mainittuun arvioon.

Haluan jälleen kiittää asiakkaitamme hyvästä yhteistyöstä, työntekijöitämme sitoutumisesta ja sijoittajiamme luottamuksesta.”

Karl-Henrik Sundström, toimitusjohtaja

Operatiivinen liike-tulosprosentti

8,7 %

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)

10,3 %

(Tavoite > 13 %)

Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan

2,0

(Tavoite < 3,0)

Liiketuloksen täsmäytyslaskelma

Milj. euroa	Q2/17	Q2/16	Muutos %		Muutos %		Muutos %		2016
			Q2/17– Q2/16	Q1/17	Q2/17– Q1/17	Q1–Q2/17	Q1–Q2/16	Q1–Q2/17– Q1–Q2/16	
Operatiivinen EBITDA	341	355	-3,9 %	352	-3,1 %	693	718	-3,5 %	1 371
Osakkuus- ja yhteisyritykset, operatiivinen ¹	15	16	-6,3 %	14	7,1 %	29	32	-9,4 %	80
Biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen	-18	-22	18,2 %	-12	-50,0 %	-30	-29	-3,4 %	-65
Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	-119	-123	3,3 %	-139	14,4 %	-258	-247	-4,5 %	-502
Operatiivinen liiketulos	219	226	-3,1 %	215	1,9 %	434	474	-8,4 %	884
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ²	-6	-15	60,0 %	5	-220,0 %	-1	-41	97,6 %	-67
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ³	-8	37	-121,6 %	-27	70,4 %	-35	9	n/m	-34
Liiketulos (IFRS)	205	248	-17,3 %	193	6,2 %	398	442	-10,0 %	783

¹ Konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivisesta liiketuloksesta.

² Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä konsernin osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä.

³ Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät: katso kappale IFRS:n piiriin kuulumattomat tunnusluvut Taloudelliset tiedot -osion alusta.

Vuoden 2017 toisen neljänneksen tulos (verrattuna Q2/ 2016)

Liikevaihdon muutoksen jakauma Q2/2016–Q2/2017

Liikevaihto Q2/2016, milj. euroa	2 526
Hinta ja tuotejakauma	2 %
Valutta	0 %
Määrä	0 %
Muu liikevaihto ¹	-2 %
Yhteensä ennen rakennemuutoksia	0 %
Rakennemuutokset ²	0 %
Yhteensä	0 %
Liikevaihto Q2/2017, milj. euroa	2 528

¹ Raakapuu, energia, keräyspaperi, sivutuotteet jne.

² Tehtaiden sulkemiset, suuret investoinnit, yritysmyyntit ja -ostot

Konsernin liikevaihto oli 2 528 milj. euroa eli 2 milj. euroa enemmän kuin edellisvuoden vastaavalla neljänneksellä. Muun liikevaihdon alenemisen (mm. puu, energia ja sivutuotteet) negatiivinen vaikutus kumosi paikallisissa valuutoissa laskettujen myyntihintojen nousun ja etenkin Packaging Solutions- ja Biomaterials-divisioonien paremman tuotejakauman positiivisen vaikutuksen. Kiinan Beihain kuluttajapakkauskartonkitehtaan, Varkauden kraftlaineritehtaan ja viilupuun (LVL) tuotantolinjan sekä Puolan Murówin sahan ylösajot kumosivat Kabelin ja Arapotin tehtaiden sekä Suzhoun tehdasalueen myyntien negatiivisen vaikutuksen.

Operatiivinen liiketulos oli 219 (226) milj. euroa eli 7 milj. euroa vähemmän kuin vertailukaudella. Operatiivinen liiketulosprosentti oli 8,7 % (8,9 %).

Korkeammat myyntihinnat ja volyymien kasvu paransivat operatiivista liiketulosta 52 milj. eurolla. Beihain tehtaalla vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä rikkoutunut turbiini saataneen käyttöön vuoden 2017 toisella puoliskolla. Vuoden 2017 toisella neljänneksellä vapautettiin 4 milj. euron turbiiniin liittyvä varaus perustuen viimeisimpiin tietoihin korjauskustannuksista.

Muuttuvat kustannukset kasvoivat 36 milj. euroa. Nousu johtui pääasiassa keräyspaperikustannusten kasvusta Paper- ja Packaging Solutions -divisioonissa ja logistiikkakustannusten yleisestä noususta sekä kemikaali- ja täyteainekulujen kasvusta. Kiinteät kustannukset nousivat 23 milj. euroa, mikä johtui pääasiassa kunnossapitokustannuksista, joista osa liittyi tänä vuonna tehtyyn kunnossapitoaikataulujen muutokseen, sekä henkilöstökulujen noususta strategisten investointien ylösajon seurauksena. Nettovaluuttakursseilla, yksiköiden sulkemisilla ja osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivisella liiketuloksella oli 5 milj. euron negatiivinen vaikutus.

Tuotannon suunniteltu ja suunnittelematon seisokkiaika oli paperin osalta 7 % (12 %), kartongin osalta 7 % (5 %) ja puutuotteiden osalta 0 % (1 %).

Henkilöstöä oli keskimäärin 26 600 (26 100) vuoden 2017 toisella neljänneksellä. Euroopassa henkilöstöä oli keskimäärin 20 100 (20 500) ja Kiinassa 5 400 (4 600).

Käyvän arvon muutoksilla ja liiketoimintaan kuulumattomilla erillä oli negatiivinen 6 (15) milj. euron negatiivinen vaikutus liiketulokseen.

Osakekohtainen tulos oli 0,19 (0,16) euroa ja osakekohtainen tulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli 0,19 (0,12) euroa.

Konsernin vuoden 2017 toisella neljänneksellä kirjaamalla vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä oli noin 8 (positiivinen 37) milj. euron negatiivinen nettovaikutus liiketulokseen ja noin 1 milj. euron positiivinen vaikutus (negatiivinen 10 milj. euroa) tuloveroon. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liittyvät Consumer Board -divisioonan Imatran tehdasaluetta koskevaan ympäristövaraukseen.

Nettorahoituskulut laskivat 39 milj. euroa edellisvuodesta ja olivat 60 milj. euroa. Nettokorkokustannukset kasvoivat 4 milj. euroa. Nousu johtui pääasiassa edellisvuotta pienemmistä aktivoiduista koroista ja talletusten korkotuotoista, joita korkokustannusten lasku kompensoi vain osittain. Muut nettorahoituskulut olivat 30 (37) milj. euroa toisella neljänneksellä ja sisälsivät 26 (34) milj. euroa joukkovelkakirjalainojen takaisinostoihin liittyviä kuluja. Toisen neljänneksen nettovaluuttakurssivaikutus rahavarojen, korollisten saamisten ja velkojen sekä niihin liittyvien suojausten osalta oli 8 milj. euroa voitollinen (28 milj. euroa tappiollinen) ja johtui pääasiassa valuuttamääräisten lainojen uudelleenarvostamisesta tytäryrityksissä ja yhteisissä toiminnoissa.

Sijoitetun pääoman muutoksen jakauma 30.6.2016–30.6.2017

Milj. euroa	Sijoitettu pääoma
30.6.2016	8 776
Investoinnit vähennettynä poistoilla	-82
Arvon alentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	-104
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-113
Biologisten hyödykkeiden kasvatuskustannukset	-143
Myytavissä olevat sijoitukset, korottomat (pääasiassa PVO:n osakkeet)	23
Osakkuus- ja yhteisyritykset	148
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden nettovelka	-89
Operatiivinen käyttöpääoma ja muut korottomat erät, netto	101
Nettoverovelka	2
Muuntoerot	-129
Muut muutokset	-4
30.6.2017	8 386

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (operatiivinen ROCE) vuoden 2017 toisella neljänneksellä oli 10,3 % (10,3 %). Ilman Consumer Board -divisioonan Beihain tehtaan toimintoja operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto olisi ollut 12,4 % (12,5 %).

Tammi–kesäkuun 2017 tulos (verrattuna tammi–kesäkuuhun 2016)

Liikevaihto kasvoi 54 milj. euroa eli 1,1 % ja oli 5 025 milj. euroa. Operatiivinen liiketulos laski 40 milj. euroa 434 milj. euroon. Myyntihintojen nousu ja volyymien kasvu paransivat operatiivista liiketulosta 57 milj. eurolla. Muuttuvat kustannukset kasvoivat 18 milj. euroa pääasiassa korkeampien logistiikkakustannusten seurauksena. Kiinteät kustannukset kasvoivat 58 milj. euroa, mikä johtui pääasiassa kunnossapitokustannusten kasvusta, josta osa liittyi kunnossapitoaikataulujen muutoksiin. Poistot olivat 11 milj. euroa suuremmat kuin vertailukaudella. Valuuttakurssien nettovaikutus pienensi operatiivista liiketulosta 3 milj. euroa. Osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivinen liiketulos laski 3 milj. euroa, ja suljetuilla yksiköillä oli 5 milj. euron negatiivinen vaikutus.

Vuoden 2017 toisen neljänneksen tulos (verrattuna Q1/2017)

Liikevaihto kasvoi 31 milj. euroa eli 1,2 % ja oli 2 528 milj. euroa. Operatiivinen liiketulos kasvoi 4 milj. euroa ja oli 219 milj. euroa. Korkeammat myyntihinnat etenkin Biomaterials- ja Packaging Solutions -divisioonissa paransivat operatiivista liiketulosta 36 milj. eurolla. Volyymeilla oli 6 milj. euron negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen, mikä liittyi pääasiassa kunnossapitotöiden lisääntymiseen Biomaterials- ja Paper-divisioonissa. Poistojen ja arvonalentumisten pienenemisellä oli 21 milj. euron positiivinen vaikutus. Kiinteät kustannukset kasvoivat 34 milj. euroa pääasiassa kunnossapitotöiden lisääntymisen ja kausiluonteisten henkilöstökulujen seurauksena vuoden 2017 toisella neljänneksellä. Muuttuvat kustannukset kasvoivat 13 milj. euroa pääasiassa keräyspaperi- ja kemikaalikulujen nousun seurauksena. Osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivisen liiketuloksen ja yksiköiden sulkemisten positiivinen vaikutus kumosi nettovaluuttakurssien 2 milj. euron negatiivisen vaikutuksen.

Rahoitus vuoden 2017 toisella neljänneksellä (verrattuna Q1/2017)

Pääomarakenne

Milj. euroa	30.6.2017	31.3.2017	31.12.2016	30.6.2016
Operatiiviset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ¹	6 465	6 728	6 785	6 987
Osakkuus- ja yhteisyritykset	1 590	1 602	1 594	1 474
Käyttöpääoma, netto	961	955	825	839
Pitkäaikaiset korottomat erät, netto	-570	-536	-554	-458
Sidottu pääoma yhteensä	8 446	8 749	8 650	8 842
Nettoverovelka	-60	-70	-56	-66
Sijoitettu pääoma	8 386	8 679	8 594	8 776
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	5 612	5 914	5 806	5 492
Määräysvallattomien omistajien osuudet	50	54	62	106
Korolliset nettovelat	2 724	2 711	2 726	3 178
Rahoitus yhteensä	8 386	8 679	8 594	8 776

¹ Operatiiviset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sisältävät maa-alueet, rakennukset, koneet ja kaluston, liikearvon, biologiset hyödykkeet, päästöoikeudet, myytävissä olevat muut osakkeet ja muut aineettomat hyödykkeet.

Käyttämättömät luotot pysyivät muuttumattomina 700 milj. eurossa. Rahavarat vähennettynä käytetyillä luottolimiiteillä pienenevät 495 milj. euroon. Lasku johtui bruttovelan merkittävästä pienenemisestä ja osingonmaksusta, joiden vaikutuksen

vahva liiketoiminnan rahavirta osittain kumosi. Stora Ensolla on lisäksi käytettävissään erilaisia pitkäaikaisia rahoituslähteitä 900 (900) milj. euroon saakka.

Neljänneksen aikana Stora Enso laski onnistuneesti liikkeelle uuden 10-vuotisen 300 milj. euron joukkovelkakirjalainan osana EMTN (Euro Medium Term Note) -lainahjelmaansa. Laina erääntyy kesäkuussa 2027, ja siitä maksetaan 2,5 %:n kiinteä kuponnikorko. Lainaan ei liity rahoituskovenantteja. Lisäksi Stora Enso osti takaisin nimellisarvoltaan 83 milj. euroa vuonna 2018 erääntyvästä joukkovelkakirjalainasta ja 216 milj. euroa vuonna 2019 erääntyvästä lainasta. Lainat laskettiin liikkeelle vuonna 2012.

Nettovelka oli 2 724 milj. euroa. Kasvua edelliseen neljännekseen verrattuna oli 13 milj. euroa.

Myytavissä oleviksi sijoituksiksi luokiteltavien PVO:n osakkeiden käypä arvo laski neljänneksen aikana 13 milj. euroa 215 milj. euroon. Käyvän arvon muutos johtuu pääasiassa sähkön markkinahinnan laskusta. Käyvän arvon muutokset on kirjattu omaan pääomaan muihin laajan tuloksen eriin.

Nettovelan suhde edellisten 12 kuukauden operatiiviseen EBITDAan oli 2,0 (2,0). Velkaantumisaste 30.6.2017 oli 0,49 (0,46).

Rahavirta vuoden 2017 toisella neljänneksellä (verrattuna Q1/2017)

Rahavirta

Milj. euroa	Q2/17	Q2/16	Muutos %		Muutos %		Muutos %		2016
			Q2/17– Q2/16	Q1/17	Q2/17– Q1/17	Q1–Q2/17	Q1–Q2/16	Q1–Q2/17– Q1–Q2/16	
Operatiivinen EBITDA	341	355	-3,9 %	352	-3,1 %	693	718	-3,5 %	1 371
Operatiivisen EBITDAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-8	-21	61,9 %	-24	66,7 %	-32	-48	33,3 %	-77
Osinkotuotot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	8	58	-86,2 %	12	-33,3 %	20	58	-65,5 %	58
Muut oikaisut	-3	-6	50,0 %	5	-160,0 %	2	8	-75,0 %	-2
Käyttöpääoman muutos	27	107	-74,8 %	-167	116,2 %	-140	46	n/m	283
Liiketoiminnan rahavirta (ei-IFRS)	365	493	-26,0 %	178	105,1 %	543	782	-30,6 %	1 633
Aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin investoidut rahavarat	-128	-172	25,6 %	-135	5,2 %	-263	-365	27,9 %	-798
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	-	-	-	-	-	-	-	-	-1
Rahavirta investointien jälkeen (ei-IFRS)	237	321	-26,2 %	43	n/m	280	417	-32,9 %	834

Vuoden 2017 toisen neljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli 237 milj. euroa. Käyttöpääoma laski 27 milj. euroa pääasiassa käyttöpääoman jatkuvan hallinnan seurauksena. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin olivat 128 milj. euroa. Aiemmin ilmoitettuihin varauksiin liittyvät maksut olivat 6 milj. euroa.

Investoinnit

Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin vuoden 2017 toisella neljänneksellä olivat yhteensä 116 milj. euroa, josta 94 milj. euroa investoitiin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ja 22 milj. euroa biologisiin hyödykkeisiin. Poistot olivat 119 milj. euroa. Aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin tehdyillä lisäyksillä oli 128 milj. euron rahavirtavaikutus.

Suurimmat vuoden 2017 toisella neljänneksellä käynnissä olleet hankkeet olivat uusi polyeteeni (PE) -päälystyslaitos ja automatisoitu rullavarasto Imatran tehtailta ja Kiinan Beihain tehtaan investointi PE-päälystyslinjaan sekä Heinolan Flutingtehtaan päivitys ja aaltopahvipakkausten valmistuksen keskittäminen Suomessa.

Arvio vuoden 2017 investoinneista ja poistoista

Milj. euroa	Arvio 2017
Investoinnit	600–650
Poistot	490–510
Biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen	50–70

Investointiennuste sisältää noin 100 milj. euroa investointeja konsernin biologisiin hyödykkeisiin. Lisäksi se sisältää seuraavat merkittävät investointihankkeet:

- 49 milj. euroa Imatran tehtaiden PE-päälystyslaitokseen ja automatisoituun rullavarastoon
- 24 milj. euroa Beihain tehtaan PE-päälystyslinjaan
- 18 milj. euroa Skutskärin tehtaan revinnäisselluhankkeeseen Ruotsissa
- 19 milj. euroa aaltopahvin tuotannon keskittämiseen Suomessa
- 14 milj. euroa Heinolan Flutingtehtaan päivitykseen
- 10 milj. euroa uuteen ristiinliimattua puuta (CLT) valmistavaan tuotantoyksikköön Gruvönin sahalla Ruotsissa.

Segmentit vuoden 2017 toisella neljänneksellä (verrattuna Q2/2016)

Consumer Board -divisioona

Beihain tehtaan ylösajo vauhditti liikevaihdon kasvua

Consumer Board -divisioona tarjoaa ja kehittää kuluttajapakkauskartonkeja paino- ja pakkaussovelluksiin. Laaja kartonki- ja päällystevalikoima soveltuu moniin pakkauskonsepteihin ja pakkausten optimointiin, kuten neste- ja elintarvikepakkausoihin sekä lääkkeiden ja yleisyytuotteiden pakkauksiin. Palvelemme jatkojalostajia ja brändien omistajia ympäri maailmaa ja laajennamme liiketoimintaamme Kiinan sekä Aasian ja Tyynenmeren alueen kaltaisille kasvumarkkinoille.

Milj. euroa	Q2/17	Q2/16	Muutos % Q2/17- Q2/16	Q1/17	Muutos % Q2/17- Q1/17	Q1- Q2/17	Q1- Q2/16	Muutos % Q1-Q2/17- Q1-Q2/16	2016
Liikevaihto	630	599	5,2 %	611	3,1 %	1 241	1 163	6,7 %	2 342
Operatiivinen EBITDA	111	127	-12,6 %	119	-6,7 %	230	237	-3,0 %	447
Operatiivinen EBITDA, %	17,6 %	21,2 %		19,5 %		18,5 %	20,4 %		19,1 %
Operatiivinen liikevaihto	69	76	-9,2 %	61	13,1 %	130	149	-12,8 %	254
Operatiivinen liikevaihto, %	11,0 %	12,7 %		10,0 %		10,5 %	12,8 %		10,8 %
Operatiivinen ROOC ¹	13,9 %	14,8 %		12,2 %		13,3 %	14,7 %		12,7 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat (ei-IFRS)	140	168	-16,7 %	67	109,0 %	207	250	-17,2 %	453
Rahavirta investointien jälkeen (ei-IFRS)	81	73	11,0 %	2	n/m	83	57	45,6 %	40
Kartongin toimitukset, 1 000 tonnia	702	630	11,4 %	684	2,6 %	1 386	1 218	13,8 %	2 507
Kartongin tuotanto, 1 000 tonnia	697	620	12,4 %	710	-1,8 %	1 407	1 244	13,1 %	2 554

¹ Operatiivinen ROOC = 100 % x operatiivinen liikevaihto / keskimääräinen sidottu pääoma

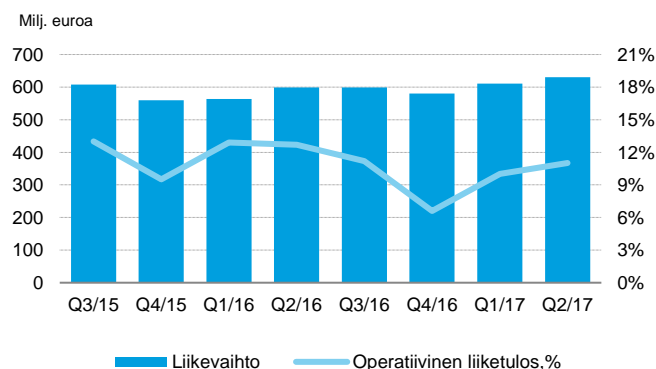
Ei-IFRS-luvut: katso kappale IFRS:n piiriin kuulumattomat tunnusluvut Taloudelliset tiedot -osion alussa

- Liikevaihto oli 630 milj. euroa, jossa on kasvua 31 milj. euroa eli 5,2 %, pääasiassa Kiinan Beihain toimintojen ylösajon johdosta.
- Operatiivinen liikevaihto Beihain toimintoja lukuun ottamatta laski 8 milj. euroa. Operatiivista liikevaihtoa heikensivät logistiikkakustannusten nousu pääasiassa Göteborgin satamalakon seurauksena, kustannusparannusohjelmaan liittyvä varaus ja ympäristösertifikaattien (Green Certificates) arvon alentuminen.
- Operatiivinen ROOC ilman Beihain toimintoja oli 34,3 % (35,2 %).
- Beihain tehtaan ylösajo etenee suunniteltua nopeammin. Nestepakkauskartongin kaupalliset toimitukset alkoivat tehtaan uusille asiakkaille neljänneksen aikana. Vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä rikkoutunut turbiini saataneen käyttöön vuoden 2017 toisella puoliskolla. Vuoden 2017 toisella neljänneksellä vapautettiin 4 milj. euron turbiiniin liittyvä varaus perustuen viimeisimpiin tietoihin korjauskustannuksista. Kuluttajapakkauskartonkikoneen odotetaan saavuttavan täyden tuotannon vuoden 2018 alkupuoliskolla sekä operatiivisen EBITDAn kannattavuusrajan vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä eli neljännes arvioitua nopeammin.
- Beihain toimintojen ylösajolla oli 17 milj. euron negatiivinen (negatiivinen 18 milj. euroa) vaikutus vuoden 2017 toisen neljänneksen liikevaihtoon. Vuoden 2017 kolmannella neljänneksellä vaikutuksen arvioidaan olevan 17 milj. euroa negatiivinen (negatiivinen 42 milj. euroa). Vaikutus sisältää neljännesvuosittaisen 10 milj. euron poiston. Beihain tehtaan tuotanto vuoden 2017 toisella neljänneksellä oli 81 000 tonnia kuluttajapakkauskartonkia.
- Heinäkuussa Stora Enso allekirjoitti sopimuksen, jonka myötä se myy osuutensa Bulleh Shah Packaging Ltd:stä pääomistaja Packages Ltd:lle. Kaupan saataneen päätökseen vuoden 2017 kolmannella neljänneksellä.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/17 verrattuna Q2/16	Kysyntä Q2/17 verrattuna Q1/17	Hinta Q2/17 verrattuna Q2/16	Hinta Q2/17 verrattuna Q1/17
Kuluttajapakkauskartonki	Eurooppa	Vakaa	Vakaa	Hieman alhaisempi	Vakaa

Liikevaihto ja operatiivinen liikevaihto

Operatiivinen ROOC

Operatiivinen ROOC ilman Beihaita

13,9 % 34,3 %

(Tavoite: >20 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2017	2016
Q1	-	-
Q2	-	-
Q3	Imatran ja Inkeröisten tehtaait	Imatran ja Inkeröisten tehtaait
Q4	Skoghallin ja Forsin tehtaait	Skoghallin ja Forsin tehtaait

Packaging Solutions -divisioona

China Packaging -yksikkö ja Varkauden tehdas vauhdittivat kannattavaa kasvua

Packaging Solutions -divisioona kehittää kuitupohjaisia pakkauksia ja toimii arvoketjun kaikissa vaiheissa selluntuotannosta sekä materiaalien ja pakkausten valmistuksesta aina kierrätykseen asti. Ratkaisujemme avulla jatkojalostajat, brändin omistajat ja jälleenmyyjät pystyvät optimoimaan suorituskykyä, alentamaan kokonaiskustannuksia ja kasvattamaan liikevaihtoa.

Milj. euroa	Q2/17	Q2/16	Muutos % Q2/17– Q2/16	Q1/17	Muutos % Q2/17– Q1/17	Q1–Q2/17	Q1–Q2/16	Muutos % Q1–Q2/17– Q1–Q2/16	2016
Liikevaihto	313	258	21,3 %	290	7,9 %	603	503	19,9 %	1 044
Operatiivinen EBITDA	56	33	69,7 %	43	30,2 %	99	56	76,8 %	129
Operatiivinen EBITDA, %	17,9 %	12,8 %		14,8 %		16,4 %	11,1 %		12,4 %
Operatiivinen liike-tulos	40	17	135,3 %	24	66,7 %	64	24	166,7 %	64
Operatiivinen liike-tulos, %	12,8 %	6,6 %		8,3 %		10,6 %	4,8 %		6,1 %
Operatiivinen ROOC ¹	18,3 %	7,7 %		11,1 %		14,9 %	5,6 %		7,6 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat (ei-IFRS)	53	39	35,9 %	31	71,0 %	84	49	71,4 %	132
Rahavirta investointien jälkeen (ei-IFRS)	41	27	51,9 %	16	156,3 %	57	17	235,3 %	63
Kartongin toimitukset (ulkoiset), 1 000 tonnia	247	209	18,2 %	246	0,4 %	493	418	17,9 %	869
Kartonkituotanto, 1 000 tonnia	324	292	11,0 %	328	-1,2 %	652	594	9,8 %	1 221
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	275	273	0,7 %	267	3,0 %	542	532	1,9 %	1 082
Aaltopahvin tuotanto, milj. m ²	272	272	0,0 %	267	1,9 %	539	525	2,7 %	1 073

¹ Operatiivinen ROOC = 100 % × operatiivinen liike-tulos / keskimääräinen siddottu pääoma

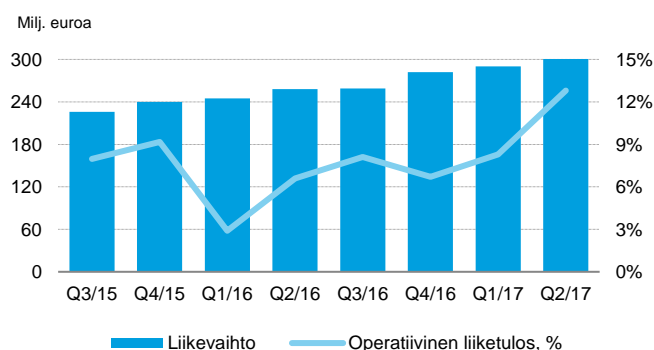
Ei-IFRS-luvut: katso kappale IFRS:n piiriin kuulumattomat tunnusluvut Taloudelliset tiedot -osion alussa

- Liikevaihdon vahva kehitys jatkui. Liikevaihto kasvoi 55 milj. euroa eli 21 % ja oli 313 milj. euroa. Kasvu johtui Varkauden kraftlaineritehtaan ja China Packaging -yksikön volyymin kasvusta sekä Euroopassa suotuisana jatkuneesta hintakehityksestä.
- Operatiivinen liike-tulos kasvoi 23 milj. euroa ja nousi ennätyskelliseen 40 milj. euroon Varkauden tehtaan ja Kiinan pakkaustuotannon vauhdittamana. Varkauden kraftlaineritehdas saavutti ensimmäistä kertaa positiivisen operatiivisen liike-tuloksen koko vuosineljänneksellä. China Packaging -yksikön tuotanto kasvoi toimitusmäärien nousun myötä, ja Euroopan yksiköiden suotuisalla hintakehityksellä oli myös positiivinen vaikutus.
- Stora Enso investoi 10 milj. euroa Tychyn aaltopahvitehtaan laajennukseen Puolassa. Laajennuksen odotetaan valmistuvan vuoden 2018 viimeisellä neljänneksellä.
- Heinäkuussa Stora Enso allekirjoitti sopimuksen, jonka myötä se myy ruotsalaisen tytäryhtiönsä, näyttöillepanoa ja tapahtumakalusteita varten kartonkia valmistavan Stora Enso Re-board AB:n liiketoiminnan ja omaisuuden Culas AB:lle. Kaupalla ei ole merkittävää vaikutusta Stora Enson liikevaihtoon ja operatiiviseen liike-tulokseen.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/17 verrattuna Q2/16	Kysyntä Q2/17 verrattuna Q1/17	Hinta Q2/17 verrattuna Q2/16	Hinta Q2/17 verrattuna Q1/17
Ensikuitupohjainen aaltopahvin raaka-aine	Maailmanlaajuinen	Hieman vahvempi	Hieman vahvempi	Hieman korkeampi	Hieman korkeampi
Kierrätyskuitupohjainen aaltopahvin raaka-aine	Eurooppa	Vahvempi	Hieman vahvempi	Merkittävästi korkeampi	Merkittävästi korkeampi
Aaltopahvipakkaukset	Eurooppa	Hieman vahvempi	Hieman vahvempi	Hieman korkeampi	Hieman korkeampi

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Operatiivinen ROOC

18,3 %

(Tavoite: >20 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2017	2016
Q1	–	–
Q2	Ostrołękan tehdas	Ostrołękan tehdas
Q3	Varkauden tehdas	Heinolan tehdas
Q4	Heinolan tehdas	Varkauden tehdas

Biomaterials-divisioona

Liikevaihto kasvoi volyymien ja hintojen nousun myötä

Biomaterials-divisioona tarjoaa laajan valikoiman sellulaatuja paperin, kartongin, pehmopapereiden sekä tekstiilien ja hygieniatuotteiden valmistukseen. Kehitämme myös uusia, innovatiivisia tapoja maksimoida puusta ja muista lignoselluloosabiomassoista saatava arvo. Sokereilla ja ligniinillä on sovellusmahdollisuuksia erikoiskemikaaliteollisuudessa, rakennusalalla, hygieniatuotteissa ja elintarviketeollisuudessa.

Milj. euroa	Q2/17	Q2/16	Muutos % Q2/17– Q2/16	Q1/17	Muutos% Q2/17– Q1/17	Q1–Q2/17	Q1–Q2/16	Muutos % Q1–2/17– Q1–Q2/16	2016
Liikevaihto	371	342	8,5 %	369	0,5 %	740	693	6,8 %	1 376
Operatiivinen EBITDA	100	92	8,7 %	90	11,1 %	190	207	-8,2 %	361
Operatiivinen EBITDA, %	27,0 %	26,9 %		24,4 %		25,7 %	29,9 %		26,2 %
Operatiivinen liike-tulos	62	57	8,8 %	53	17,0 %	115	141	-18,4 %	224
Operatiivinen liike-tulos, %	16,7 %	16,7 %		14,4 %		15,5 %	20,3 %		16,3 %
Operatiivinen ROOC ¹	9,8 %	8,9 %		7,9 %		9,0 %	10,9 %		8,5 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat (ei-IFRS)	131	128	2,3 %	75	74,7 %	206	243	-15,2 %	419
Rahavirta investointien jälkeen (ei-IFRS)	99	96	3,1 %	52	90,4 %	151	177	-14,7 %	278
Sellun toimitukset, 1 000 tonnia	646	627	3,0 %	662	-2,4 %	1 308	1 244	5,1 %	2 508

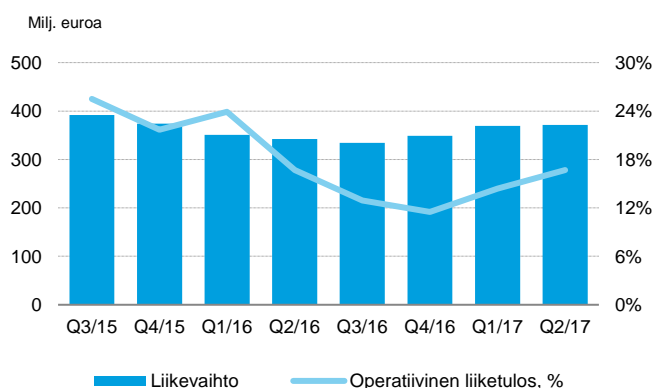
¹ Operatiivinen ROOC = 100 % x operatiivinen liike-tulos / keskimääräinen sidottu pääoma
Ei-IFRS-luvut: katso kappale IFRS:n piiriin kuulumattomat tunnusluvut Taloudelliset tiedot -osion alussa

- Liikevaihto kasvoi 8,5 % eli 29 milj. euroa ja oli 371 milj. euroa. Kasvua vauhdittivat kaikkien sellulaatujen myyntihintojen nousu ja suotuisa valuuttakurssivaikutus sekä toimitusmäärien kasvu etenkin Latinalaisen Amerikan sellutehtailla.
- Operatiivinen liike-tulos kasvoi 5 milj. euroa 62 milj. euroon. Logistiikkakustannusten ja kunnossapitokustannusten sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiokulujen kasvu kumosi osittain myyntihintojen, nettovaluuttakurssien ja toimitusmäärien positiivista vaikutusta. Kunnossapitokustannukset nousivat seisokkiaikataulujen muutoksen seurauksena.
- Yhdysvaltojen Racelandissa sijaitsevan, ksyloosia sokeri-ruokojätteestä erottavan koetehtaan toiminnan käynnistyminen etenee suunnitellusti. Ensimmäiset ksyloosierät on määrä toimittaa loppuvuodesta 2017.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/17 verrattuna Q2/16	Kysyntä Q2/17 verrattuna Q1/17	Hinta Q2/17 verrattuna Q2/16	Hinta Q2/17 verrattuna Q1/17
Havupuusellu	Eurooppa	Hieman heikempi	Hieman heikempi	Korkeampi	Korkeampi
Lehtipuusellu	Eurooppa	Vakaa	Hieman vahvempi	Merkittävästi korkeampi	Merkittävästi korkeampi

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Operatiivinen ROOC

9,8 %

(Tavoite: >15 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2017	2016
Q1	–	–
Q2	Montes del Platan ja Sunilan tehtaot	Montes del Platan tehdas
Q3	–	Veracelin ja Skutskärin tehtaot
Q4	Veracelin ja Skutskärin tehtaot	Enocellin tehdas

Wood Products -divisioona

Kannattava kasvu jatkuu

Wood Products -divisioona tarjoaa monipuolisia puupohjaisia ratkaisuja rakentamisen ja asumisen tarpeisiin. Tuotevalikoimamme kattaa kaikki kaupunkirakentamisen osa-alueet, kuten massiivipuuelementit, puukomponentit ja pelletit. Tarjoamme myös laajan sahatavaravaliokiman. Pääasiallisia asiakkaitamme ovat yritykset, jotka toimivat esimerkiksi rakennus- ja puusepänteollisuudessa, jälleenmyyjät ja tukkukauppiat.

Milj. euroa	Q2/17	Q2/16	Muutos % Q2/17- Q2/16	Q1/17	Muutos % Q2/17- Q1/17	Q1-Q2/17	Q1-Q2/16	Muutos % Q1-Q2/17- Q1-Q2/16	2016
Liikevaihto	440	433	1,6 %	416	5,8 %	856	815	5,0 %	1 595
Operatiivinen EBITDA	43	41	4,9 %	31	38,7 %	74	64	15,6 %	118
Operatiivinen EBITDA, %	9,8 %	9,5 %		7,5 %		8,6 %	7,9 %		7,4 %
Operatiivinen liikevaihto	35	33	6,1 %	22	59,1 %	57	49	16,3 %	88
Operatiivinen liikevaihto, %	8,0 %	7,6 %		5,3 %		6,7 %	6,0 %		5,5 %
Operatiivinen ROOC ¹	25,5 %	25,6 %		16,4 %		21,0 %	19,1 %		16,8 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat (ei-IFRS)	28	67	-58,2 %	22	27,3 %	50	101	-50,5 %	142
Rahavirta investointien jälkeen (ei-IFRS)	21	53	-60,4 %	10	110,0 %	31	63	-50,8 %	75
Puutuotetoimitukset, 1 000 m ³	1 288	1 274	1,1 %	1 212	6,3 %	2 500	2 360	5,9 %	4 643

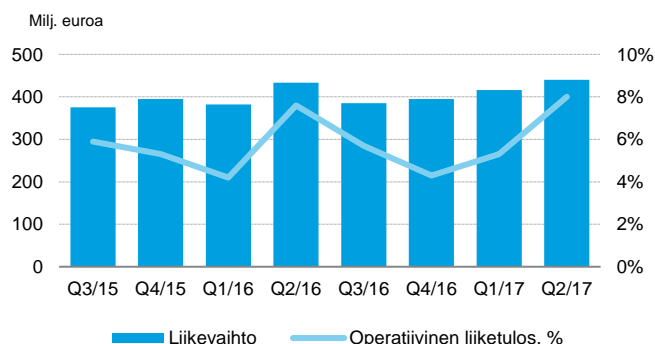
¹ Operatiivinen ROOC = 100 % x operatiivinen liikevaihto / keskimääräinen sidottu pääoma
 Ei-IFRS-luvut: katso kappale IFRS:n piiriin kuulumattomat tunnusluvut Taloudelliset tiedot -osion alussa

- Liikevaihto kasvoi 1,6 % eli 7 milj. euroa ja oli 440 milj. euroa. Kasvu oli seurausta strategisista investoinneista Varkauden viilupuun (LVL) tuotantolinjaan ja Murów'n sahan nykyaikaistamisesta ja laajennuksesta. Tänä vuonna kesäkuulle ajoittunut Ramadan heikensi toisen neljänneksen liikevaihtoa edellisvuoteen verrattuna. Baltian maiden puunhankintatoiminnot siirrettiin Muut-segmenttiin. Ilman siirtoa liikevaihto olisi kasvanut 3,5 %.
- Operatiivinen liikevaihto kasvoi 2 milj. euroa 35 milj. euroon etenkin toimitusmäärien kasvun ja paikallisissa valuutoissa parantuneiden myyntihintojen vuoksi. Puunhankintakustannusten nousu heikensi operatiivista liikevaihtoa.
- Operatiivinen ROOC oli 25,5 %, mikä ylittää strategisen tavoitteen selvästi.
- Viilupuun (LVL) tuotannon ylösaajo Varkauden tehtaalla jatkuu ja linjan odotetaan saavuttavan täyden tuotannon vuoden 2018 puolivälissä.
- Heinäkuussa Stora Enso ilmoitti investoivansa 45 milj. euroa uuteen ristiinliimattua puuta (CLT) valmistavaan tuotantoyksikköön Gruvönin sahalta Ruotsissa. Tuotannon on määrä alkua vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä. Investoinnin odotetaan tuottavan noin 50 miljoonan euron vuosittaisen liikevaihdon täydellä kapasiteetilla ja ajan myötä ylittävän merkittävästi Wood Products -divisioonan kannattavuustavoitteen (operatiivinen ROOC 18 %).

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/17 verrattuna Q2/16	Kysyntä Q2/17 verrattuna Q1/17	Hinta Q2/17 verrattuna Q2/16	Hinta Q2/17 verrattuna Q1/16
Puutuotteet	Eurooppa	Vakaa	Vahvempi	Hieman korkeampi	Hieman korkeampi

Liikevaihto ja operatiivinen liikevaihto

Operatiivinen ROOC

25,5 %
(Tavoite: >18 %)

Paper-divisioona

Rahavirta ylitti tavoitteen selvästi

Paper-divisioona tarjoaa eturivin paperiratkaisuja painetun median ja toimistojen tarpeisiin. Laajassa valikoimassa on sekä kierrätys- että ensikuidusta valmistettuja papereita. Pääasiallisia asiakkaitamme ovat kustantajat, jälleenmyyjät, painotalot, tukkurit, jatkojalostajat ja toimistotarvikkeiden toimittajat. Kolme tehtaista valmistaa paperia sataprosenttisesti kierrätyskuidusta.

Milj. euroa	Q2/17	Q2/16	Muutos % Q2/17– Q2/16	Q1/17	Muutos % Q2/17– Q1/17	Q1–Q2/17	Q1–Q2/16	Muutos % Q1–Q2/17– Q1–Q2/16	2016
Liikevaihto	719	839	-14,3 %	748	-3,9 %	1 467	1 693	-13,3 %	3 245
Operatiivinen EBITDA	37	74	-50,0 %	68	-45,6 %	105	157	-33,1 %	324
Operatiivinen EBITDA, %	5,1 %	8,8 %		9,1 %		7,2 %	9,3 %		10,0 %
Operatiivinen liikevaihto	11	43	-74,4 %	42	-73,8 %	53	94	-43,6 %	211
Operatiivinen liikevaihto, %	1,5 %	5,1 %		5,6 %		3,6 %	5,6 %		6,5 %
Operatiivinen ROOC ¹	5,4 %	14,6 %		17,7 %		12,5 %	15,9 %		19,4 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat (ei-IFRS)	91	63	44,4 %	42	116,7 %	133	116	14,7 %	351
Rahavirta investointien jälkeen (ei-IFRS)	76	49	55,1 %	32	137,5 %	108	94	14,9 %	277
Rahavirta investointien jälkeen / liikevaihto (ei-IFRS)	10,6 %	5,8 %		4,3 %		7,4 %	5,6 %		8,5 %
Paperin toimitukset, 1 000 tonnia	1 185	1 322	-10,4 %	1 205	-1,7 %	2 390	2 662	-10,2 %	5 141
Paperin tuotanto, 1 000 tonnia	1 158	1 298	-10,8 %	1 203	-3,7 %	2 361	2 693	-12,3 %	5 155

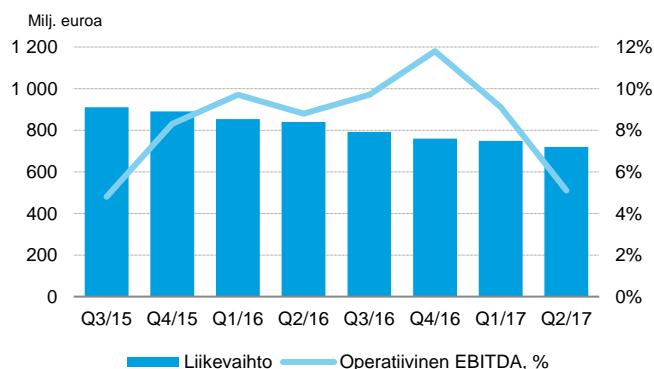
¹ Operatiivinen ROOC = 100 % x operatiivinen liikevaihto / keskimääräinen sidottu pääoma
 Ei-IFRS-luvut: katso kappale IFRS:n piiriin kuulumattomat tunnusluvut Taloudelliset tiedot -osion alussa

- Vertailukelpoisen liiketoiminnan liikevaihto pieneni 3,6 % eli 30 milj. euroa. Lasku johtui pääasiassa euromääräisten myyntihintojen laskusta ja sellun myynnin laskusta Oulun tehtaalta huoltoseisokin seurauksena. Kabelin ja Arapotin tehtaiden sekä Suzhoun tehdasalueen myynnit pienensivät liikevaihtoa 90 milj. eurolla.
- Operatiivinen liikevaihto laski 32 milj. euroa 11 milj. euroon. Edelliseen vuoteen verrattuna neljänneksellä aikaistettu laaja huoltoseisokki Oulun sellutehtaalla heikensi kannattavuutta. Lisäksi kiinteiden kustannusten lasku ja pienemmät poistot kumosivat vain osan paikallisissa valuutoissa laskettujen myyntihintojen laskusta ja nettovaluuttakurssien sekä muuttuvien kustannusten kasvun negatiivisesta vaikutuksesta etenkin kierrätyspaperin ja kemikaalien osalta.
- Rahavirta investointien jälkeen suhteessa liikevaihtoon nousi 10,6 %:iin (5,8 %), mikä johtui käyttöpääoman entistä tehokkaammasta hallinnasta.
- Kesäkuussa Stora Enso ilmoitti, että paperikone 8 (PK8) Kvarnsvedenin tehtaalla Ruotsissa oli suljettu lopullisesti. PK8:n vuosittainen kapasiteetti oli 100 000 tonnia superkalanteroitua päälylystämätöntä aikakauslehtipaperia. Odotamme Kvarnsvedenin tehtaasta suunnitellun uudelleenjärjestelyn tuovan 12 milj. euron vuotuiset kustannussäästöt.
- Stora Enso käynnisti vuoden 2016 toisella neljänneksellä sisäisen projektin, jossa selvitettiin, miten luoda Paper-divisioonalle parhaat mahdollisuudet kilpailla kasvavien kustannuspaineiden ja laskevan kysynnän olosuhteissa. Projektin ansiosta Paper-divisioonan juridinen rakenne on nyt hallinnollisesti ja toiminnallisesti entistä selkeämpi ja tehokkaampi. Kehitystyö kilpailukyvyyn parantamiseksi jatkuu useissa projekteissa osana normaalia liiketoimintaa.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/17 verrattuna Q2/16	Kysyntä Q2/17 verrattuna Q1/17	Hinta Q2/17 verrattuna Q2/16	Hinta Q2/17 verrattuna Q1/17
Paperi	Eurooppa	Hieman heikompi	Hieman heikompi	Hieman alhaisempi	Vakaa

Liikevaihto ja operatiivinen EBITDA

Rahavirta investointien jälkeen / liikevaihto¹

10,6 %
 (Tavoite: >7 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2017	2016
Q1	–	–
Q2	Oulun tehdas	Langerbruggen tehdas
Q3	Veitsiluodon tehdas	Anjalan, Maxaun, Oulun ja Veitsiluodon tehtaata
Q4	Nymöllan tehdas	–

¹ Paper-divisioonan avainmittari on rahavirta investointien jälkeen suhteessa liikevaihtoon (ei-IFRS), koska divisioonan tavoitteena on tuottaa rahavirtaa konsernille, jotta konserni voi muuttua uusiutuvien materiaalien kasvuyhtiöksi.

Muut

Muut-segmentti sisältää pohjoismaiset metsäosakkuusyritykset, Stora Enson osakkuuden energiayhtiö Pohjolan Voimassa, Pohjoismaiden ja Baltian maiden tehtaiden puunhankinnan, tehdasalueisiin liittymättömät puuviljelmät sekä konsernin yhteiset palvelut ja hallinnon.

Milj. euroa	Q2/17	Q2/16	Muutos %		Muutos %		Muutos %		2016
			Q2/17– Q2/16	Q1/17	Q2/17– Q1/17	Q1–Q2/17	Q1–Q2/16	Q1–Q2/17– Q1–Q2/16	
Liikevaihto	628	629	-0,2 %	651	-3,5 %	1 279	1 277	0,2 %	2 477
Operatiivinen EBITDA	-6	-12	50,0 %	1	n/m	-5	-3	-66,7 %	-8
Operatiivinen EBITDA, %	-1,0 %	-1,9 %		0,2 %		-0,4 %	-0,2 %		-0,3 %
Operatiivinen liikevaihto	2	0	n/m	13	-84,6 %	15	17	-11,8 %	43
Operatiivinen liikevaihto, %	0,3 %	0,0 %		2,0 %		1,2 %	1,3 %		1,7 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat (ei-IFRS)	-78	28	n/m	-59	-32,2 %	-137	23	n/m	136
Rahavirta investointien jälkeen (ei-IFRS)	-81	23	n/m	-69	-17,4 %	-150	9	n/m	101

Ei-IFRS-luvut: katso kappale IFRS:n piiriin kuulumattomat tunnusluvut Taloudelliset tiedot -osion alussa

- Liikevaihto pysyi vakaana, vaikka Baltian maiden puunhankintatoiminnot siirrettiin Wood Products -divisioonasta Muut-segmenttiin.
- Operatiivinen liikevaihto kasvoi hieman ja oli 2 milj. euroa.

Vastuullisuus vuoden 2017 toisella neljänneksellä (verrattuna Q2/2016)

Työturvallisuus

TRI- ja LTA-taajuudet¹²

	Q2/17	Q2/16	Q1/17 ³	Q1-Q2/17	Q1-Q2/16	2016	Välitavoite	Välitavoite saavutettava
Työtaturmat (TRI), taajuus	7,2	13,5	8,7	7,9	12,7	11,7		
Poissaolon johtaneet tapaturmat (LTA), taajuus	4,9	4,9	5,7	5,3	4,4	4,4	4,0	vuoden 2017 loppuun mennessä

TRI (Total recordable incidents) taajuus = Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

LTA (Lost-time accident) -taajuus = poissaolon johtaneiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

¹ Stora Enson työntekijät, pois lukien yhteiset toiminnot

² Tammikuusta 2017 lähtien Stora Enso noudattaa TRI- ja LTA-taajuuksien raportoinnissa uusia määritelmiä (Occupational Safety and Health Administration, OSHA), jotta luvut vastaavat paremmin kansainvälisiä standardeja. Muutoksen vuoksi vuoden 2017 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien lukujen kanssa.

³ Laskettu uudelleen vuoden 2017 ensimmäisen neljänneksen osavuosiokatsauksen jälkeen saadun tiedon vuoksi.

Työturvallisuus parani hieman neljänneksen aikana, mutta LTA-tavoitteen saavuttaminen on edelleen haasteellista. Stora Enso jatkaa turvallisuusjohtamisen koulutusohjelmansa toteutusta. Lisäksi yhtiö on päivittänyt työturvallisuuden työkaluja (Safety Toolbox), joiden on osoitettu parantavan tehtaiden ja yksiköiden työturvallisuutta.

Toimittajat

Toimittajille suunnatun eettisen toimintaohjeen käyttöönotto

Toimittajien eettinen toimintaohje

	30.6.2017	31.3.2017	31.12.2016	30.6.2016	Tavoite	Tavoite saavutettava
% hankintakustannuksista toimittajien eettisen toimintaohjeen piirissä ¹	93 %	93 %	92 %	92 %	95 %	vuoden 2017 loppuun mennessä

¹ Ilman yhteisiä toimintoja.

Ihmisoikeudet

Stora Enson yhteistyö Kansainvälisen työjärjestön (ILO) kanssa

Stora Enso ilmoitti tänään allekirjoittaneensa sopimuksen, jonka myötä se myy osuutensa osakkuus- ja yhteisyritys Bulleh Shah Packaging Ltd:stä pääomistaja Packages Ltd:lle. Konserni jatkaa yhteistyötään ILO:n kanssa ihmisarvoisen työn edistämiseksi ja lapsityövoiman käytön estämiseksi Punjabissa vuoden 2018 loppuun saakka.

ILO:n lopullinen tutkimusraportti ei valmistunut vuoden 2017 toisella neljänneksellä. Raportti perustuu lapsityövoimaa ja ihmisarvoista työtä koskevaan kenttätutkimukseen Pakistanin Punjabin provinssissa. ILO toimitti raporttiluonnoksen, jota Stora Enso ja BSP käyvät parhaillaan läpi.

Danish Institute for Human Rights -instituutin (DIHR) koostaman ihmisoikeusvaikutusten arviointia koskevan raportin tuloksiin vastaavat toimintasuunnitelmat

Ehkäisevien ja korjaavien toimenpiteiden toteutumisen eteneminen

	Valmistunut	Meneillään	Ei aikataulussa	Lopetettu ¹	Säännölliset tarkastukset ²
Toteutuksen eteneminen, % kaikista toimenpiteistä	87 %	1 %	1 %	7 %	4 %

¹ Ihmisoikeusvaikutusten arvioinnissa tunnistetut seikat, joiden käsittely lopetettiin sen jälkeen, kun niiden oleellisuus tietyissä paikallisissa oloissa oli arvioitu uudelleen.

² Pitkän aikavälin toimenpiteet, joille ei ole määrätty päättymispäivää ja jotka vaativat jatkuvaa tarkastelua.

Toisen neljänneksen loppuun mennessä ehkäisevistä ja korjaavista toimenpiteistä oli saatu päätökseen 87 % (87 % ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä), ja 98 % toimenpiteistä oli ratkaistu. Toimenpiteet perustuvat YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin periaatteisiin ja DIHR:n kanssa yhteistyössä laadittuihin kriteereihin. Kuten aiemmin on ilmoitettu, jäljellä olevat toimenpiteet saatetaan asianmukaiseen päätökseen vuonna 2017, jolloin toimintasuunnitelmiin liittyvä raportointi päättyy.

Lapsityövoiman vastainen toiminta Pakistanissa

Bulleh Shah Packaging Ltd:n suorat kotimaisen kuidun ja maatalouden sivutuotteiden toimittajat

	30.6.2017	31.3.2017	31.12.2016	30.6.2016
Suorien aktiivisten toimittajien lukumäärä	123	117	276	276
Tarkastusten kattavuus vuoden alusta (%) ¹	30 %	11 %	15 %	10 %

¹ Vanhojen aaltopahvipakkausten (OCC) ja maatalouden sivutuotteiden suorat toimittajat, jotka tarkastetaan kalenterivuoden kuluessa. Lukuun ottamatta matalan riskin institutionaalisia vanhojen aaltopahvipakkausten toimittajia.

Bulleh Shah Packaging (BSP) teki toisen neljänneksen aikana 28 (37) tarkastusta materiaali- ja palvelutoimittajiensa prosesseihin. Ulkopuolisen tahon suorittamia toimittajatarkastuksia tehtiin 5 (0). Neljänneksen aikana todettiin kolme nuorta työntekijää koskevaa tapausta biomassan kuljetuspalveluja tuottavien ja ei-institutionaalista lähteistä keräyspaperia toimittavien toimittajien toiminnoissa. Stora Enso ja BSP eivät hyväksy näitä tapauksia. Nuoret työntekijät eivät työskennelleet vaarallisissa tehtävissä. Kaksi heistä on jo jättänyt tehtävänsä. Kolmannelle laaditaan korjaavien toimenpiteiden suunnitelmaa.

Mobiiliklinikan toiminta kentällä käynnistyi pilottihankkeena heinäkuun alussa. Asian Institute of Technologyn Yunus Center -tutkimuslaitoksen kanssa kehitetty kliinikkakonsepti on tarkoitettu terveydenhuollon peruspalvelujen tuottamiseen paikallisyhteisöille BSP:n toimitusketjussa. Mobiiliklinikan toiminnoista tulee vastaamaan Lahoressa sijaitseva sairaala.

Metsätalous ja maankäyttö

Maanvuokrasopimusten korjaaminen Kiinan Guangxissa

Stora Enson Guangxissa vuokraamat, sosiaalisesti omistetut metsämaat

	30.6.2017	31.3.2017	31.12.2016	30.6.2016
Vuokratut, sosiaalisesti omistetut metsämaat, ha	29 831	29 856	30 500	31 410
Vuokratut alueet, joilla ei ole sopimusoikeudellisia puutteita, ha	16 341	16 333	16 480	16 621
Vuokrasopimukset, joissa ei ole sopimusoikeudellisia puutteita, % kaikista sopimuksista	66 %	66 %	66 %	65 %

Sopimuksissa, joissa ei ole puutteita, maan omistusoikeus on selkeä tai ratkaistu ja sopimusprosessi on todistettu lailliseksi, autenttiseksi ja voimassa olevaksi. Sopimusten korjausprosessiin kuuluu dokumentaation tutkiminen, kenttätutkimuksia, oikeudellinen ja toiminnallinen riskianalyysi, sidosryhmäkonsultaatioita, puuttuvan dokumentaation kerääminen ja uusien sopimusten tai sopimuskorjausten allekirjoittaminen suoraan kylien tai talouksien kanssa tai joissain tapauksissa sopimuksen päättäminen.

Stora Enso vuokraa yhteensä 82 891 hehtaaria maata eri puolilla Guangxia. Vuokratuista maista 36 % on sosiaalisesti omistettua maata, joka on vuokrattu kyläyhteisöiltä, kotitalouksilta ja paikallisilta puuviljelmiltä.

Kuten 19.1.2017 ilmoitettiin, Stora Enso harkitsee uudelleen suunnitelmaansa rakentaa kemiallista sellua valmistava tehdas Beihaihin sekä pienentää vuokrattua metsäpinta-alaa Guangxin alueella. Osana tätä prosessia Stora Enson tavoitteena on vuokrata vain maita, joihin ei liity sopimusoikeudellisia puutteita.

Maattomien liikkeen valtaamat alueet Brasilian Bahiassa

Kestävän kehityksen mukaiseen asutusaloihteeseen kuulumattomien maattomien liikkeiden valtaamat alueet

	30.6.2017	31.3.2017	31.12.2016	30.6.2016
Kestävän kehityksen mukaiseen asutusaloihteeseen kuulumattomien liikkeiden valtaamat alueet, ha	3 566	3 616	3 499	4 239

Toisen neljänneksen lopussa maattomien liikkeet, jotka eivät ole mukana kestävän kehityksen asuttamisen aloitteessa, olivat vallanneet 3 566 hehtaaria Veracelin maita. Neljänneksen aikana Veracel jatkoi vallattujen alueiden palauttamista yhtiölle oikeusmenettelyjen kautta ja aloitti uudelleen puuviljelmien hoidon 50 hehtaarin alueella. Veracel on varannut 16 500 hehtaaria maata kestävän kehityksen asuttamisen aloitetta varten. Vuoden 2016 lopussa Veracelin omistamat maa-alueet olivat yhteensä 215 000 hehtaaria, josta 73 000 hehtaaria on istutettu eukalyptuspuuta sellun tuotantoa varten.

Hiilidioksidi

Tunnusluvut viitetasoon verrattuna¹

	Q2/17	Q2/16	Q1/17	Q1– Q2/17	Q1– Q2/16	2016	Tavoite	Tavoite saavutettava
Hiilidioksidipäästöjen lasku myytävissä olevaa sellu-, paperi- ja kartonkitonnia kohti (kg/t)	-42 %	-47 %	-38 %	-40 %	-40 %	-41 %	-35 %	vuoden 2025 loppuun mennessä

¹ Vuoden 2006 viitetasoon verrattuna. Kattaa tuotannon suorat fossiilisista polttoaineista peräisin olevat hiilidioksidipäästöt ja epäsuorat sähkön ja lämmön ostoon liittyvät fossiilisista polttoaineista peräisin olevat hiilidioksidipäästöt (laajuus 1 ja 2). Historialliset luvut laskettu uudelleen liiketoimintojen myyntien tai datan valmistumisen vuoksi. Ilman yhteisiä toimintoja.

Stora Enso on yli kymmenen vuoden ajan vähentänyt aktiivisesti toimintojensa energiaintensiteettiä ja monin paikoin myös riippuvuuttaan fossiilisista polttoaineista. Tällä hetkellä yli 75 % konsernin tuottamasta ja käyttämästä energiasta on peräisin yhtiön sisäisistä ja ulkopuolisista hiilineutraaleista lähteistä. Stora Ensolla on vankka aikomus vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä entisestään seuraavan kymmenen vuoden aikana mahdollisimman lähelle nollaa teknisesti ja kaupallisesti mahdollisilla keinoilla.

Yhtiö on tällä hetkellä edellä vuoden 2025 tavoitettaan, mutta Beihain tehtaan energiantuotannossa käytetystä hiilestä aiheutuvien päästöjen täysi vaikutus konsernin fossiilisiin hiilidioksidipäästöihin ei näy vielä tiedoissa. Vaikutus näkyy myöhemmin tänä vuonna. Pitkän tähtäimen strategiaa, joka tähtää hiilestä luopumiseen Beihassa, on jo ryhdytty laatimaan.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Lisääntyvä kilpailu sekä paperi-, sellu-, pakkaus-, puutuote- ja raakapuumarkkinoiden tarjonnan ja kysynnän tasapaino voivat vaikuttaa markkinaosuuteen ja kannattavuuteen. Muutokset maailman taloustilanteesta ja poliittisessa ilmapiirissä, markkinoiden tiukat korjausliikkeet, valuuttakurssien epävakaus ja päämarkkina-alueidemme talouksien heikkeneminen voivat vaikuttaa Stora Enson tulokseen, rahavirtoihin ja taloudelliseen tilanteeseen. Tarkempi kuvaus riskeistä on Stora Enson vuosikertomuksessa, joka on luettavissa osoitteessa storaenso.com/annualreport.

Energiherkkyyshanalyysi: sähkön, lämmön, öljyn ja muiden fossiilisten polttoaineiden markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 14 milj. euron välitön negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan suojausvaikutuksen jälkeen.

Puuraaka-aineen herkkyyshanalyysi: puun hintojen 10 %:n nousulla olisi noin 175 milj. euron välitön negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Sellun herkkyyshanalyysi: sellun markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 115 milj. euron välitön positiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Kemikaalien ja täyteaineiden herkkyyshanalyysi: kemikaalien ja täyteaineiden hintojen 10 %:n nousulla olisi noin 49 milj. euron välitön negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Energian, puuraaka-aineen, sellun tai kemikaalien ja täyteaineiden hintojen laskun vaikutus olisi vastakkainen.

Valuuttakurssien herkkyyshanalyysi seuraaville 12 kuukaudelle: Yhdysvaltain dollarin arvon 10 %:n vahvistumisella suhteessa euroon olisi noin 121 milj. euron välitön positiivinen vaikutus vuotuisen operatiiviseen liiketulokseen. Ruotsin kruunun 10 %:n vahvistumisen vaikutus olisi 88 milj. euroa negatiivinen ja Englannin punnan 32 milj. euroa positiivinen. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen. Luvut ovat ennen suojausvaikutusta ja oletuksena on, että vain yksittäisessä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia.

Konsernin Brasilian-toiminnoista aiheutuu vuosittain Brasilian realissa (BRL) laskettuna noin 120 milj. euron arvoiset suojaamattomat nettokustannukset. Näiden virtojen osalta Brasilian realin arvon vahvistuminen 10 % heikentäisi operatiivista liiketulosta 12 milj. euron verran.

Oikeudenkäynnit

Oikeudenkäynnit Latinalaisessa Amerikassa

Fibria ja Stora Enso omistavat kumpikin 50 % Veracelistä. Yhteisomistusten ehdot on määritelty osakassopimuksessa. Toukokuussa 2014 Fibria aloitti välimiesmenettelyn Stora Ensoa vastaan. Yhtiö väitti, että Stora Enso oli rikkonut osakassopimuksen tiettyjä määräyksiä. Fibria on arvioinut, että riitatapauksessa maksettavaksi tuleva intressi olisi noin 54 milj. Yhdysvaltain dollaria (51 milj. euroa). Stora Enso kiistää rikkoneensa sopimusta eikä hyväksy menetelmää, jolla oikeustapauksessa kyseessä olevat intressit lasketaan. Stora Enso ei ole tehnyt kirjanpidollisia varauksia tapauksen vuoksi.

Stora Enso ilmoitti 11.7.2008 liittovaltion tuomarin Brasiliassa antamasta päätöksestä, jonka mukaan Bahian osavaltion Veracelin toiminnalle myöntämät luvat eivät olleet päteviä. Tuomari myös määräsi Veracelin ryhtymään tiettyihin toimenpiteisiin, kuten luonnonmetsän istuttamiseen osaan Veracelin puuviljelmistä. Lisäksi yhtiölle määrättiin mahdollinen 20 milj. Brasilian realin (6 milj. euron) sakko. Veracel kyseenalaistaa päätöksen ja on tehnyt siitä valituksen. Veracel toimii täysin kaikkien Brasilian lakien mukaisesti ja on saanut asiaankuuluvilta viranomaisilta kaikki tarvittavat ympäristö- ja liiketoimintaluvat teollisuustoiminnoille ja puuviljelmille. Marraskuussa 2008 tuomioistuimien lykkäsi päätöksen täytäntöönpanoa. Veracel ja Stora Enso eivät ole tehneet kirjanpidollisia varauksia metsänistutusten tai mahdollisen sakon vuoksi.

Oikeudenkäynti Suomessa

Markkinaoikeus määräsi joulukuussa 2009 Stora Ensolle seuraamusmaksun kilpailulain rikkomisesta Suomen raakapuumarkkinoilla 1997–2004. Stora Enso ei valittanut päätöksestä. Metsähallitus käynnisti maaliskuussa 2011 oikeudenkäynnin Stora Ensoa, UPM:ää ja Metsäliittoa vastaan. Metsähallitus vaati korvauksia vahingoista, joiden väitetään syntyneen kilpailulain rikkomisesta. Kesäkuussa 2016 antamassaan päätöksessä Helsingin käräjäoikeus hylkäsi Metsähallituksen Stora Ensolle, Metsäliitolle ja UPM:lle esittämän vahingonkorvausvaatimuksen. Metsähallitus on valittanut päätöksestä. Metsähallituksen tekemien vähennysten jälkeen kokonaiskorvausvaatimus vastaajia vastaan on nyt noin 126 milj. euroa ja liittännäisvaade Stora Ensoa vastaan noin 69 milj. euroa.

Lisäksi jotkin suomalaiset kunnat ja yksityiset metsänomistajat ovat käynnistäneet vastaavanlaisia oikeusmenettelyitä. Kokonaiskorvausvaatimus kaikilta vastaajilta on noin 24 milj. euroa sekä toissijaiset vaateet yksin Stora Ensoa vastaan noin 5 milj. euroa. Stora Enso kiistää asianosaisten kärsineen minkäänlaisia vahinkoja ja puolustaa määrätietoisesti itseään. Stora Enso ei ole tehnyt kirjanpidollisia varauksia kyseisten kanteiden vuoksi.

Oikeudenkäynti Ruotsissa

Vuoden 2016 heinä- ja elokuussa kuusi ruotsalaista vakuutusyhtiötä nosti kanteen Stora Ensoa vastaan. Korvausvaatimus on noin 300 milj. Ruotsin kruunua (31 milj. euroa), ja se liittyy vakuutuskorvauksiin, joita maksettiin vuoden 2014 metsäpalon takia vahinkoa kärsineille osapuolille Västmanlandin maakunnassa. Stora Enso kiistää olevansa korvausvelvollinen ja vastaa kanteeseen oikeudenkäynnin puitteissa.

Muutokset konsernin johdossa

Annica Bresky aloitti Consumer Board -divisioonan johtajana ja konsernin johtoryhmän jäsenenä 1.5.2017. Hän työskenteli aiemmin ruotsalaiseen Holmen-konserniin kuuluvan Iggesund Paperboard AB:n toimitusjohtajana.

Markus Mannström aloitti Biomaterials-divisioonan johtajana 1.6.2017. Mannström toimi aiemmin konsernin teknologiajohtajana (CTO). Hän on ollut konsernin johtoryhmän jäsen vuodesta 2015 alkaen. Hän korvaa Juan Carlos Buenon, joka johti Biomaterials-divisioonaa sen perustamisesta eli vuodesta 2012 alkaen.

Osakepääoma ja osakeomistukset

Vuoden 2017 toisen neljänneksen aikana kaupparekisteriin merkittiin yhteensä 750 A-osakkeen muunto R-osakkeeksi.

Stora Enson liikkeeseen laskemia A-sarjan osakkeita oli 176 506 320 kappaletta ja R-sarjan osakkeita 612 113 667 kappaletta 30.6.2017. Yhtiön omistuksessa ei ollut omia osakkeita. Stora Enson liikkeeseen laskettuja osakkeita oli yhteensä 788 619 987. Osakkeiden äänimäärä oli vähintään 237 717 686.

Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiön Varman osuus Stora Enson äänistä laski alle viiteen prosenttiin 20.6.2017.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 27.4.2017 tehtyjä päätöksiä

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen, jonka mukaan vuodelta 2016 maksetaan osinkoa 0,37 euroa osakkeelta.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen, että hallitukseen valitaan seuraavaan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka nykyisistä jäsenistä Anne Brunila, Jorma Eloranta, Elisabeth Fleuriot, Hock Goh, Mikael Mäkinen, Richard Nilsson sekä Hans Stråberg ja että hallituksen uudeksi jäseneksi valitaan Christiane Kuehne ja Göran Sandberg.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen hallituksen jäsenten vuosipalkkioista:

Puheenjohtaja	170 000 euroa
Varapuheenjohtaja	100 000 euroa
Jäsenet	70 000 euroa

Stora Enson tilintarkastajaksi valittiin nykyinen tilintarkastaja tilintarkastusyhteisö Deloitte Oy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka. Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen, että tilintarkastajan palkkio maksetaan talous- ja tarkastuskomitean hyväksymän laskun mukaan.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen muuttaa yhtiön yhtiöjärjestyistä siten, että yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, kuitenkin niin, että mikäli paikka vapautuu toimikauden aikana, hallitus voi valita keskuudestaan tilalle uuden puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Hyväksyttiin myös ehdotus, jonka mukaan kutsu yhtiökokoukseen julkaistaan yhtiön internetsivuilla, minkä lisäksi tieto kokousajasta ja -paikasta sekä yhtiön internetsivujen osoite julkaistaan vähintään kahdessa suomalaisessa ja kahdessa ruotsalaisessa lehdessä, ja yhtiöjärjestyksen terminologiaa muutetaan niin, että viittaus ”Keskuskauppakamarin hyväksymään tilintarkastusyhteisöön” muutetaan viittaukseksi ”tilintarkastusyhteisöön”.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen muuttaa osakkeenomistajien nimitystoimikunnan työjärjestyistä niin, että osakkeenomistajien nimitystoimikunnan tehtäviin kuuluu valmistella ja tehdä yhtiökokoukselle ehdotus hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinnasta yhdessä hallituksen jäseniä koskevan ehdotuksen kanssa.

Stora Enson hallituksen päätökset

Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään kokouksessa hallitus valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Jorma Elorannan ja varapuheenjohtajaksi Hans Stråbergin.

Richard Nilsson (puheenjohtaja), Jorma Eloranta, Mikael Mäkinen ja Christiane Kuehne valittiin talous- ja tarkastusvaliokunnan jäseniksi.

Jorma Eloranta (puheenjohtaja), Elisabeth Fleuriot ja Hans Stråberg valittiin palkitsemisvaliokunnan jäseniksi.

Anne Brunila (puheenjohtaja), Hock Goh ja Göran Sandberg valittiin vastuullisuus- ja yritysetiikkavaliokunnan jäseniksi.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Stora Enso ilmoitti 4.7.2017 investoivansa uuteen ristiinliimattua puuta (CLT) valmistavaan tuotantoyksikköön Gruvönin sahalla Ruotsissa.

Stora Enso ilmoitti 5.7.2017 allekirjoittaneensa sopimuksen, jonka myötä se myy ruotsalaisen tytäryhtiönsä Stora Enso Re-board AB:n.

Stora Enso ilmoitti 26.7.2017 allekirjoittaneensa sopimuksen, jonka myötä se myy osuutensa Bulleh Shah Packaging Ltd:stä pääomistaja Packages Ltd:lle.

Tämä tiedote on laadittu suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Jos eri kieliversioiden välillä on eroja, englanninkielinen versio pätee. Tätä katsausta ei ole tilintarkastettu.

Helsingissä 26.7.2017
Stora Enso Oyj
Hallitus

Taloudelliset tiedot

Laadintaperiaatteet

Tämä tilintarkastamaton osavuositarkastus on laadittu osavuositarkastuksia koskevan IAS 34 -standardin ja konsernin vuoden 2016 tilinpäätöksen laskentaperiaatteiden mukaisesti.

Kaikki tämän osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu.

IFRS:n piiriin kuulumattomat tunnusluvut

Konsernin tärkein IFRS:n piiriin kuulumaton tunnusluku on operatiivinen liike-tulos, jonka avulla arvioidaan segmenttien tuloksia ja ohjataan niille resursseja. Operatiivinen liike-tulos koostuu segmenttien liike-tuloksesta ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liike-tuloksesta, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat poikkeuksellisia eriä, jotka eivät liity tavanomaiseen liiketoimintaan. Tavallisimpia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat omaisuuden myyntivoitot, ylimääräiset omaisuusarvojen arvonalentumiset tai arvonalentumisten peruutukset, toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvat varaukset ja sakot. Yksittäinen vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä ilmoitetaan normaalisti erikseen, mikäli sen tulosvaikutus on yli sentin osakkeelta.

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloveroista ja nettorahoituseristä.

Liiketoiminnan rahavirta (ei-IFRS) on konsernikohtainen tapa esittää liiketoiminnan rahavirta ilman suojausvaikutusta laajasta tuloksesta ja alkaen operatiivisesta EBITDAsta liike-tuloksen sijaan.

Rahavirta investointien jälkeen (ei-IFRS) lasketaan liiketoiminnan rahavirrasta (ei-IFRS), pois lukien investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin, biologisiin hyödykkeisiin sekä osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

Luettelo IFRS:n piiriin kuulumattomista toimenpiteistä esitetään tämän katsauksen lopussa.

Muutos biologisten hyödykkeiden kasvatuskustannusten raportoinnissa

Stora Enso muutti biologisten hyödykkeiden (eli kasvavan puuston) kasvatuskustannusten raportointia vuoden 2016 viimeisestä neljänneksestä alkaen.

Biologisten hyödykkeiden kehittämiseen liittyvät kulut aktivoidaan yhtiön taseeseen kasvatuskauden aikana eli ennen puunkorjuuta. Korjuuhetkellä aktivoidut kustannukset siirretään biologisista hyödykkeistä varastoon. Ennen raportointimuutosta Stora Enso sisällytti biologisten hyödykkeiden kasvatuskustannukset operatiiviseen EBITDAan.

Vuoden 2016 viimeisestä neljänneksestä alkaen kyseisiä kasvatuskustannuksia ei enää sisällytetä operatiiviseen EBITDAan, vaan ne esitetään omalla rivillään *Biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen*. Tämä muutos vaikuttaa seuraaviin IFRS:n piiriin kuulumattomiin tunnuslukuihin: operatiivinen EBITDA, operatiivinen EBITDA (%) ja nettovelan suhde edellisten 12 kk operatiiviseen EBITDAan. Vertailuluvut on oikaistu vastaamaan uutta raportointirakennetta. Oikaistut luvut esitetään Stora Enson 8.12.2016 julkaistussa pörssitiedotteessa.

Muutoksella ei ole vaikutusta operatiiviseen liike-tulokseen, konsernin virallisen lyhennetyt tuloslaskelman välisummiin tai yhtiön muihin IFRS-lukuihin.

Seuraavia muutoksia standardeihin sovelletaan 1.1.2017 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin

- Muutokset IFRS 10 standardiin, IFRS 12 standardiin ja IAS 28 standardiin: *Sijoitusyhteisöt – Konsernitilinpäätöksen yhdistelemistä koskevan poikkeuksen soveltaminen*. Muutokset sisältävät vapautuksen tytäryhtiöiden konsolidoinnista niissä yrityksissä, jotka täyttävät sijoitusyksikön määritelmän. Muutoksella ei ole konsernin kannalta vaikutusta

Tulevat standardimuutokset, jotka ovat EU:n hyväksymiä mutta eivät olleet voimassa vielä vuonna 2017

Kuten Stora Enson tilinpäätöksessä 2016 on todettu, seuraavilla standardeilla ei uskota olevan merkittävää vaikutusta konsernille:

- IFRS 15: *Myyntituotot asiakassopimuksista*.
- IFRS 9: *Rahoitusinstrumentit*

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Q2/17	Q2/16	Q1/17	Q1-Q2/17	Q1-Q2/16	2016
Liikevaihto	2 528	2 526	2 497	5 025	4 971	9 802
Liiketoiminnan muut tuotot	34	34	24	58	64	123
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-19	-41	23	4	-5	9
Materiaalit ja palvelut	-1 474	-1 441	-1 498	-2 972	-2 904	-5 833
Toimituskulut ja komissiot	-245	-237	-245	-490	-468	-920
Henkilöstökulut	-354	-365	-325	-679	-707	-1 334
Liiketoiminnan muut kulut	-140	-141	-145	-285	-287	-561
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	14	25	16	30	22	156
Biologisten hyödykkeiden nettomuutos	-20	-30	-12	-32	-37	-261
Poistot ja arvonalentumiset	-119	-82	-142	-261	-207	-398
Liiketulos	205	248	193	398	442	783
Nettorahoituserät	-60	-99	-29	-89	-138	-242
Tulos ennen veroja	145	149	164	309	304	541
Tuloverot	-2	-31	-57	-59	-72	-134
Katsauskauden tulos	143	118	107	250	232	407
Jakautuminen:						
Emoyhtiön omistajat	146	125	114	260	243	463
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-3	-7	-7	-10	-11	-56
Katsauskauden tulos	143	118	107	250	232	407
Osakekohtainen tulos						
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,19	0,16	0,14	0,33	0,31	0,59
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	0,19	0,16	0,14	0,33	0,31	0,59

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. euroa	Q2/17	Q2/16	Q1/17	Q1-Q2/17	Q1-Q2/16	2016
Katsauskauden tulos	143	118	107	250	232	407
Muut laajan tuloksen erät						
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi						
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	0	0	0	0	0	-62
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	0	0	0	0	0	15
	0	0	0	0	0	-47
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi						
Osakkuus- ja yhteisyritysten muiden laajan tuloksen erien osuus, joka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	2	-2	1	3	-5	0
Oman pääoman nettoinvestointien muuntoerot	-176	57	7	-169	25	124
Määräysvallattomien omistajien osuuden muuntoerot	-2	1	0	-2	-4	-3
Nettosijoitusten suojaukset	21	-8	4	25	6	-11
Rahavirran suojaukset	27	1	-3	24	24	13
Määräysvallattomien omistajien osuus eristä, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	1	0	-1	0	0	0
Myytavissä olevat sijoitukset	-22	77	-14	-36	77	138
Tuloverot eristä, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	-8	2	1	-7	-6	-1
	-157	128	-5	-162	117	260
Laaja tulos yhteensä	-14	246	102	88	349	620
Jakautuminen:						
Emoyhtiön omistajat	-10	252	110	100	364	679
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-4	-6	-8	-12	-15	-59
Laaja tulos yhteensä	-14	246	102	88	349	620

Lyhennetty konsernin tase

Milj. euroa		30.6.2017	31.12.2016	30.6.2016
Varat				
Liikearvo	O	237	238	247
Muut aineettomat hyödykkeet	O	185	180	147
Aineelliset hyödykkeet	O	5 337	5 611	5 722
		5 759	6 029	6 116
Biologiset hyödykkeet	O	465	489	648
Päästöoikeudet	O	15	14	20
Osakkuus- ja yhteisyritykset	O	1 590	1 594	1 474
Myytavissä olevat sijoitukset: noteeratut osakkeet	I	31	42	30
Myytavissä olevat sijoitukset: korottomat	O	226	253	203
Pitkäaikaiset lainasaamiset	I	4	7	11
Laskennalliset verosaamiset	T	191	214	220
Muut pitkäaikaiset varat	O	50	57	58
Pitkäaikaiset varat		8 331	8 699	8 780
Vaihto-omaisuus	O	1 351	1 346	1 336
Versaamiset	T	11	9	9
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	O	1 335	1 273	1 289
Korolliset saamiset	I	63	46	138
Rahavarat	I	499	953	519
Lyhytaikaiset varat		3 259	3 627	3 291
Varat yhteensä		11 590	12 326	12 071
Oma pääoma ja velat				
Emoyhtiön omistajat		5 612	5 806	5 492
Määräysvallattomien omistajien osuus		50	62	106
Oma pääoma yhteensä		5 662	5 868	5 598
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät varaukset	O	452	436	365
Muut varaukset	O	119	114	105
Laskennalliset verovelat	T	197	203	263
Korollinen pitkäaikainen velka	I	2 315	2 655	2 688
Muut pitkäaikaiset korottomat velat	O	49	61	46
Pitkäaikaiset velat		3 132	3 469	3 467
Korollisten velkojen lyhennyserät	I	395	552	646
Korolliset velat	I	607	563	534
Käytössä olevat luottolimiitit	I	4	4	8
Muut varaukset	O	24	20	32
Muut korottomat velat	O	1 701	1 774	1 754
Verovelat	T	65	76	32
Lyhytaikaiset velat		2 796	2 989	3 006
Velat yhteensä		5 928	6 458	6 473
Oma pääoma ja velat yhteensä		11 590	12 326	12 071

O-kirjaimella merkityt erät sisältyvät sidottuun pääomaan.
I-kirjaimella merkityt erät sisältyvät korollisiin nettovelkoihin.
T-kirjaimella merkityt erät sisältyvät nettoverovelkaan.

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	Q1–Q2/17	Q1–Q2/16
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	398	442
Suojaustulos laajasta tuloksesta	-4	10
Ei-kassavaikutteisten erien oikaisu	285	294
Nettokäyttöpääoman muutos	-140	46
Liiketoiminnan rahavirta	539	792
Maksetut nettorahoituserät	-127	-127
Maksetut tuloverot, netto	-46	-54
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	366	611
Investointien rahavirta		
Myytävissä olevien sijoitusten hankinnat	-	-2
Tuotot tytäryritysten osakkeiden ja liiketoiminnan myynnistä vähennettynä myydyillä rahavaroilla	4	14
Tuotot osakkuus- ja yhteisyritysten osakkeiden myynnistä	-	26
Tuotot myytävissä olevien sijoitusten myynnistä	-	10
Tuotot jasaadut ennakot aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä	39	2
Kiinteän omaisuuden myynnistä maksetut tuloverot	-15	-
Investoinnit	-263	-365
Pitkäaikaisten saamisten tuotot, netto	5	-
Investointeihin käytetyt nettorahavarat	-230	-315
Rahoituksen rahavirta		
Uusien pitkäaikaisten lainojen nostot	359	329
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-752	-545
Lyhytaikaisten lainojen muutos	112	-59
Maksetut osingot	-292	-260
Tytäryritysosuuksien osto määräysvallattomilta omistajilta	-	-46
Määräysvallattomien omistajien oman pääoman ehtoiset sijoitukset vähennettynä osingoilla	-	-2
Omien osakkeiden osto ¹	-3	-2
Rahoituksen nettorahavirta	-576	-585
Rahavarojen nettomuutos	-440	-289
Muuntoerot	-14	-7
Nettorahavarat katsauskauden alussa	949	807
Nettorahavarat katsauskauden lopussa	495	511
Rahavarat katsauskauden lopussa	499	519
Käytössä olevat luottolimitit katsauskauden lopussa	-4	-8
Nettorahavarat katsauskauden lopussa	495	511
Myyntit		
Rahavarat	-	1
Käyttöpääoma	-	19
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-	-4
Myytyjen yritysten nettovarot	-	16
Myyntivoitto	-	-
Myyntihinta yhteensä	-	16
Kauppahinnan käteisosa	-	15
Ehdollinen / ei saatu kauppahinta	-	1
Myyntihinta yhteensä	-	16
Edellisen vuoden myynneistä saadut rahavarat	4	-

¹ Konsernin osakepalkkio-ohjelmaa varten ostetut omat osakkeet. Konsernilla ei ollut omia osakkeita kesäkuun 2017 lopussa.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, liikearvo, biologiset hyödykkeet ja muut aineettomat hyödykkeet

Milj. euroa	Q1–Q2/17	Q1–Q2/16	2016
Avaava tase 1.1.	6 518	6 671	6 671
Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	182	341	638
Lisäykset biologisiin hyödykkeisiin	42	44	91
Biologisten hyödykkeiden kasvatuskustannukset	-30	-29	-141
Vähennykset	-9	-1	-253
Tytäryritysten myynti	0	0	-39
Poistot ja arvonalentumiset	-261	-207	-398
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-2	-8	-120
Muuntoero ja muut	-216	-47	69
Tasearvo yhteensä	6 224	6 764	6 518

Korolliset lainat

Milj. euroa	30.6.2017	31.12.2016	30.6.2016
Joukkovelkakirjalainat	1 389	1 705	1 718
Lainat rahoituslaitoksilta	1 258	1 434	1 536
Rahoitusleasingvastuut	53	56	59
Muut pitkäaikaiset lainat	10	12	21
Pitkäaikainen velka mukaan lukien lyhytaikainen osuus	2 710	3 207	3 334
Lyhytaikaiset lainat	547	452	452
Korkovelat	32	54	35
Johdannaisvelat	28	57	47
Käytössä olevat luottolimiitit	4	4	8
Korolliset velat yhteensä	3 321	3 774	3 876

Milj. euroa	Q1–Q2/17	2016	Q1–Q2/16
Avaava tase 1.1.	3 774	4 197	4 197
Pitkäaikaisten lainojen nostot	359	368	329
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-752	-781	-545
Lyhytaikaisten lainojen ja korkovelan muutos	73	-50	-69
Johdannaisvelkojen muutos	-29	-13	-23
Muuntoero ja muut	-104	53	-13
Korolliset velat yhteensä	3 321	3 774	3 876

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Käyvän arvon rahasto													Yhteensä
	Osake- pääoma	Ylikurssirahasto ja vararahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Vaiheittaisen hankinnan uudelleen arvostuksen ylijäämä	Myytävissä olevat sijoitukset	Rahavirran suojaukset	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- ja yhteisyrityksissä	Kertyneet muuntoerot ja nettoinvestointien suojaukset	Kertyneet voittovarot	Jakautuminen emoyhtiön omistajille	Määräysvallattomien omistajien osuus		
Oma pääoma 31.12.2015	1 342	77	633	-	4	27	-24	-19	-147	3 495	5 388	125	5 513	
Katsauskauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	243	243	-11	232	
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	-	-	-	-	-	77	24	-5	31	-	127	-4	123	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	-	-	-	-	-	-1	-4	-	-1	-	-6	-	-6	
Laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	76	20	-5	30	243	364	-15	349	
Osinko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-260	-260	-	-260	
Yritysosot ja -myynnit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-4	-4	
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	-	-	-	-2	-	-	-	-	-	-	-2	-	-2	
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2	-	2	
Oma pääoma 30.6.2016	1 342	77	633	-	4	103	-4	-24	-117	3 478	5 492	106	5 598	
Katsauskauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	220	220	-45	175	
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	-	-	-	-	-	61	-11	5	82	-62	75	1	76	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	-	-	-	-	-	-2	4	-	3	15	20	-	20	
Laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	59	-7	5	85	173	315	-44	271	
Yritysosot ja -myynnit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1	-1	-	-1	
Oma pääoma 31.12.2016	1 342	77	633	-	4	162	-11	-19	-32	3 650	5 806	62	5 868	
Katsauskauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	260	260	-10	250	
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	-	-	-	-	-	-36	24	3	-144	-	-153	-2	-155	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	-	-	-	-	-	2	-4	-	-5	-	-7	-	-7	
Laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	-34	20	3	-149	260	100	-12	88	
Osinko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-292	-292	-	-292	
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	-	-	-	-3	-	-	-	-	-	-	-3	-	-3	
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-2	1	-	1	
Oma pääoma 30.6.2017	1 342	77	633	-	4	128	9	-16	-181	3 616	5 612	50	5 662	

Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Milj. euroa	30.6.2017	31.12.2016	30.6.2016
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Kiinnitykset	6	9	9
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut vakuudet			
Takaukset	4	4	10
Muiden puolesta annetut vakuudet			
Takaukset	32	34	30
Muut omat vastuut			
Vuokrasopimukset seuraavien 12 kk:n aikana	81	86	83
Vuokrasopimukset seuraavien 12 kk:n jälkeen	675	747	777
Eläkevastuut	1	1	1
Muut vastuut	6	9	10
Yhteensä	805	890	920
Kiinnitykset	6	9	9
Takaukset	36	38	40
Vuokrasopimukset	756	833	860
Eläkevastuut	1	1	1
Muut vastuut	6	9	10
Yhteensä	805	890	920

Pääomasitoumukset

Konsernin suorat investointisopimukset olivat 158 milj. euroa (verrattuna 139 milj. euroon 30.6.2016 ja 171 milj. euroon 31.12.2016). Summat sisältävät konsernin osuuden yhteisten toimintojen suorista investointisopimuksista.

Liikevaihto segmenteittäin

Milj. euroa	Q2/17	Q1/17	2016	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16
Consumer Board	630	611	2 342	580	599	599	564
Packaging Solutions	313	290	1 044	282	259	258	245
Biomaterials	371	369	1 376	349	334	342	351
Wood Products	440	416	1 595	395	385	433	382
Paper	719	748	3 245	760	792	839	854
Muut	628	651	2 477	641	559	629	648
Segmenttien välinen liikevaihto	-573	-588	-2 277	-569	-535	-574	-599
Yhteensä	2 528	2 497	9 802	2 438	2 393	2 526	2 445

Operatiivinen liiketulos segmenteittäin

Milj. euroa	Q2/17	Q1/17	2016	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16
Consumer Board	69	61	254	38	67	76	73
Packaging Solutions	40	24	64	19	21	17	7
Biomaterials	62	53	224	40	43	57	84
Wood Products	35	22	88	17	22	33	16
Paper	11	42	211	64	53	43	51
Muut	2	13	43	13	13	0	17
Operatiivinen liiketulos	219	215	884	191	219	226	248
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ¹	-6	5	-67	-12	-14	-15	-26
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-8	-27	-34	-34	-9	37	-28
Liiketulos (IFRS)	205	193	783	145	196	248	194
Nettorahoituserät	-60	-29	-242	-69	-35	-99	-39
Tulos ennen veroja	145	164	541	76	161	149	155
Tuloverot	-2	-57	-134	-20	-42	-31	-41
Katsauskauden tulos	143	107	407	56	119	118	114

¹ Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä konsernin osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloveroista ja nettorahoituseristä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät

Milj. euroa	Q2/17	Q1/17	2016	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä biologisten hyödykkeiden arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	0	-3	-133	-167	-6	41	-1
Uudelleenjärjestelykustannukset ilman aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisia	0	-14	-19	0	-3	-16	0
Yritysmyyntit	0	0	144	155	0	16	-27
Muut	-8	-10	-26	-22	0	-4	0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-8	-27	-34	-34	-9	37	-28
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	-6	5	-67	-12	-14	-15	-26
Yhteensä	-14	-22	-101	-46	-23	22	-54

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät segmentteittäin

Milj. euroa	Q2/17	Q1/17	2016	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16
Consumer Board	-8	-3	-77	-77	0	0	0
Packaging Solutions	0	-3	-21	-12	-9	0	0
Biomaterials	0	-3	0	0	0	0	0
Wood Products	0	0	0	0	0	0	0
Paper	0	-18	78	69	0	37	-28
Muut	0	0	-14	-14	0	0	0
Liiketuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-8	-27	-34	-34	-9	37	-28
Verojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	1	6	-22	-11	1	-10	-2
Katsauskauden tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-7	-21	-56	-45	-8	27	-30
Jakautuminen:							
Emoyhtiön omistajat	-7	-21	-47	-37	-8	27	-29
Määräysvallattomien omistajien osuudet	0	0	-9	-8	0	0	-1
Katsauskauden tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-7	-21	-56	-45	-8	27	-30

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät¹ segmentteittäin

Milj. euroa	Q2/17	Q1/17	2016	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16
Consumer Board	-1	-1	-110	-102	-2	-4	-2
Packaging Solutions	0	-1	-1	0	0	0	-1
Biomaterials	-2	-1	-13	-5	-3	-2	-3
Wood Products	0	-1	0	0	0	0	0
Paper	0	0	0	0	0	0	0
Muut	-3	9	57	95	-9	-9	-20
Liiketuloksen käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	-6	5	-67	-12	-14	-15	-26

¹ Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloveroista ja nettorahoituseristä.

Liiketulos segmentteittäin

Milj. euroa	Q2/17	Q1/17	2016	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16
Consumer Board	60	57	67	-141	65	72	71
Packaging Solutions	40	20	42	7	12	17	6
Biomaterials	60	49	211	35	40	55	81
Wood Products	35	21	88	17	22	33	16
Paper	11	24	289	133	53	80	23
Muut	-1	22	86	94	4	-9	-3
Liiketulos (IFRS)	205	193	783	145	196	248	194
Nettorahoituserät	-60	-29	-242	-69	-35	-99	-39
Tulos ennen veroja	145	164	541	76	161	149	155
Tuloverot	-2	-57	-134	-20	-42	-31	-41
Katsauskauden tulos	143	107	407	56	119	118	114

Euron vaihtokurssit

1 euro on yhtä kuin	Päätöskurssi		Keskipurssi	
	30.6.2017	31.12.2016	30.6.2017	31.12.2016
SEK	9,6398	9,5525	9,5954	9,4673
USD	1,1412	1,0541	1,0825	1,1066
GBP	0,8793	0,8562	0,8601	0,8189

Transaktioriski ja päävaluuttojen suojaukset 30.6.2017

Milj. euroa	USD	SEK	GBP
Arvioitu vuosittainen liiketoiminnan nettorahavirta	1 210	-880	320
Transaktioriskin suojaukset 30.6.2017	-600	450	-170
Suojausprosentti 30.6.2017 seuraaville 12 kuukaudelle	50 %	51 %	53 %

Valuuttakurssimuutosten vaikutus operatiiviseen liiketulokseen

Operatiivinen liiketulos: Valuuttakurssivaikutus, 10 % vahvistuminen	Milj. euroa
USD	121
SEK	-88
GBP	32

Herkkyys perustuu seuraavien 12 kuukauden liiketoiminnan nettorahavirtaan. Laskelmassa ei ole huomioitu valuuttasuojauksia ja siinä oletetaan, että ainoastaan yksittäisissä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Stora Enso määrittää ja esittää rahoitusinstrumenttien käyvän arvon arvostustekniikoittain seuraavan hierarkian mukaisesti:

- Taso 1: identtisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla
- Taso 2: muut tekniikat, joissa kaikki kirjattuun käypään arvoon merkittävästi vaikuttavat tekijät ovat todettavissa suoraan tai epäsuorasti
- Taso 3: tekniikat, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, mutta tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin

Arvostustekniikat on kuvattu tarkemmin konsernin tilinpäätöksessä.

Rahoitusvarojen ja velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella: 30.6.2017

Milj. euroa	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Myytavissä olevat sijoitukset	Kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Myytavissä olevat sijoitukset	-	-	-	257	257	257
Pitkäaikaiset lainasaamiset	4	-	-	-	4	4
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	939	-	-	-	939	939
Korolliset saamiset	10	15	38	-	63	63
Rahavarat	499	-	-	-	499	499
Kirjanpitoarvo	1 452	15	38	257	1 762	1 762

Milj. euroa	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Rahoitusvarat jaksotettuun hankintameno	Kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvelat					
Korollinen pitkäaikainen velka	-	-	2 315	2 315	2 614
Korollisten velkojen lyhennyserät	-	-	395	395	395
Korolliset velat	4	24	579	607	607
Ostovelat ja muut korottomat velat	21	-	1 384	1 405	1 405
Käytössä olevat luottolimiitit	-	-	4	4	4
Kirjanpitoarvo	25	24	4 677	4 726	5 025

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvaroihin kuuluvat johdannaiset	-	53	-	53
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	-	-	-
Myytavissä olevat sijoitukset	31	-	226	257
Johdannaisvelat	-	28	-	28
Ostovelat ja muut korottomat velat	-	-	21	21

Rahoitusvarojen ja velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella: 31.12.2016

Milj. euroa	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Myytavissä olevat sijoitukset	Kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Myytavissä olevat sijoitukset	-	-	-	295	295	295
Pitkäaikaiset lainasaamiset	7	-	-	-	7	7
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	870	3	-	-	873	873
Korolliset saamiset	5	12	29	-	46	46
Rahavarat	953	-	-	-	953	953
Kirjanpitoarvo	1 835	15	29	295	2 174	2 174

Milj. euroa	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Rahoitusvarat jaksotettuun hankintamenuun	Kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvelat					
Korollinen pitkäaikainen velka	-	-	2 655	2 655	2 974
Korollisten velkojen lyhennyserät	-	-	552	552	552
Korolliset velat	7	50	506	563	563
Ostovelat ja muut korottomat velat	23	-	1 468	1 491	1 491
Käytössä olevat luottolimiitit	-	-	4	4	4
Kirjanpitoarvo	30	50	5 185	5 265	5 584

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvaroihin kuuluvat johdannaiset	-	41	-	41
Myyntisaamiset ja korottomat saamiset	-	3	-	3
Myytavissä olevat sijoitukset	42	-	253	295
Johdannaisvelat	-	57	-	57
Ostovelat ja muut korottomat velat	-	-	23	23

Tason 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusvarojen täsmäytys: 30.6.2017

Milj. euroa	Q1-Q2/17	2016	Q1-Q2/16
Avaava tase 1.1.	253	131	131
Tuloslaskelmaan kirjatut tappiot	-1	5	5
Myytavissä olevien sijoitusten rahastoon kirjatut tappiot/voitot	-26	125	75
Lisäykset	-	2	3
Myynnit	-	-10	-11
Tasearvo	226	253	203

Tason 3 rahoitusvarat

Tason 3 rahoitusvarat koostuvat pääasiassa PVO-osakkeista, joiden arvostusmenetelmä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksessä. Arvostus on herkin sähkön hinnan ja diskonttauskoron muutoksille. Arvostusmallissa käytetty 3,08 %:n diskonttokorko määritetään keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen perusteella. Diskontattujen rahavirtojen laskennassa +/-5 %:n muutos sähkön hinnassa merkitsisi +35 milj. euron tai -35 milj. euron muutosta arvostuksessa, +/- 1 %:n muutos diskonttokorossa merkitsisi -26 milj. euron tai +35 milj. euron muutosta arvostuksessa.

Stora Enson osakkeet

Vaihtomäärä

	Helsinki		Tukholma	
	A-osake	R-osake	A-osake	R-osake
Huhtikuu	88 906	48 993 101	184 060	12 814 777
Toukokuu	65 460	47 756 253	182 534	12 748 880
Kesäkuu	5 732 138	49 594 898	152 128	12 031 918
Yhteensä	5 886 504	146 344 252	518 722	37 595 575

Päätöskurssi

	Helsinki, EUR		Tukholma, SEK	
	A-osake	R-osake	A-osake	R-osake
Huhtikuu	11,65	10,92	112,10	105,80
Toukokuu	11,70	11,26	113,40	110,20
Kesäkuu	11,50	11,31	111,00	108,80

Osakkeiden lukumäärä keskimäärin

Milj.	Q2/17	Q2/16	Q1/17	Q1-Q2/17	Q1-Q2/16	2016
Kausittainen	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6
Kumulatiivinen	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6
Kumulatiivinen, laimennettu	789,8	790,1	789,9	789,9	789,9	789,9

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto, operatiivinen ROCE (%)	100 x	$\frac{\text{Operatiivinen liike-tulos}}{\text{Sijoitettu pääoma}^{1,2}}$
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto, operatiivinen ROOC (%)	100 x	$\frac{\text{Operatiivinen liike-tulos}}{\text{Sidottu pääoma}^2}$
Oman pääoman tuotto, ROE (%)	100 x	$\frac{\text{Katsauskauden tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä}^2}$
Korolliset nettovelat		Korolliset velat – korolliset saamiset
Velkaantumisaste		$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}^3}$
Tulos/osake (EPS)		$\frac{\text{Katsauskauden tulos}^3}{\text{Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$
Operatiivinen liike-tulos		Liike-tulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuus osakkuus- ja yhteisyritystensä liike-tuloksesta ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia.
Operatiivinen EBITDA		Operatiivinen liike-tulos ilman biologisten hyödykkeiden arvon operatiivista alentumista, aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia, osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia.
Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan		$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Edellisten 12 kuukauden operatiivinen EBITDA}}$
Kiinteät kulut		Kunnossapito, henkilöstö, muut hallinnolliset kulut, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia
Edelliset 12 kuukautta		Raportointipäivää edeltävät 12 kuukautta
Työtapatuimat (TRI), taajuus		Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti
Poissaoloihin johtaneet tapaturmat (LTA), taajuus		Poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä milj. työtuntia kohti

¹ Sijoitettu pääoma = sidottu pääoma – nettovervelka

² Katsauskauden keskiarvo

³ Jakautuminen emoyhtiön omistajille

Luettelo IFRS:n piiriin kuulumattomista tunnusluvuista

Operatiivinen EBITDA	Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä
Operatiivinen EBITDA, %	Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)
Operatiivinen liike-tulos	Tulos/osake, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä
Operatiivinen liike-tulosprosentti	Nettovelan suhde edellisten 12 kk operatiiviseen EBITDAan
Tulos ennen veroja ja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	Kiinteät kustannukset/liikevaihto
Investoinnit	Operatiivinen ROOC
Investoinnit ilman lisäyksiä biologisiin hyödykkeisiin	Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat
Sijoitettu pääoma	Rahavirta investointien jälkeen

Yhteystiedot

Stora Enso Oyj

PL 309
00101 Helsinki
Käyntiosoite: Kanavaranta 1
Puh. 02046 131

Stora Enso AB

PL 70395
SE-107 24 Stockholm, Sweden
Käyntiosoite: World Trade Center
Klarabergsviadukten 70
Puh. +46 1046 46 000

storaenso.com

storaenso.com/investors

Lisätietoja:

Seppo Parvi, talousjohtaja, puh. 02046 21205
Ulla Paajanen-Sainio, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 040 763 8767
Satu Härkönen, viestintäjohtaja, Suomen mediasuhteet, puh. 040 832 7458

Stora Enson tammi–syyskuun 2017 tulos julkaistaan

25.10.2017

Stora Enso on johtava maailmanlaajuinen uusiutuvien pakkaus-, biomateriaali-, puu- ja paperiratkaisujen tuottaja. Tavoitteemme on korvata uusiutumattomat materiaalit innovoimalla ja kehittämällä uusia tuotteita ja palveluja, jotka perustuvat puuhun ja muihin uusiutuviin materiaaleihin. Työllistämme noin 25 000 henkilöä yli 35 maassa. Liikevaihtomme vuonna 2016 oli 9,8 miljardia euroa, Stora Enson osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä (STEAV, STERV) ja Nasdaq Stockholm AB:ssa (STE A, STE R). Lisäksi Stora Enson ADR-todistuksilla (SEOAY) käydään kauppaa Yhdysvalloissa. storaenso.com

Stora Ensoon ja sen liiketoimintoihin kohdistuu riskejä ja epävarmuustekijöitä. Tietyt tässä esitetyt lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita, kuten markkinoiden oletettuun kasvuun ja kehitykseen liittyvät lausumat ja muut kasvu- ja tuottavuusolettamat sekä lausumat, jotka alkavat ilmaisuilla "uskoo", "olettaa", "odottaa", "ennustaa" tai muilla vastaavilla ilmaisuilla, ovat tulevaisuudennäkymiin liittyviä kannanottoja. Koska nämä lausumat perustuvat nykyisiin suunnitelmiin, arvioihin ja ennusteisiin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että tulokset poikkeavat merkittävästi niitä koskevista arvioista. Tällaisia tulevaisuutta koskevista lausumista esitettyjä tekijöitä, jotka saattavat merkittävästi muuttaa tuloksia, voivat muun muassa olla: (1) toiminnalliset tekijät, kuten jatkuva menestys tuotannollisessa toiminnassa ja siinä saavutettava tehokkuus, jatkuvat saavutukset tuotekehityksessä, konsernin tavoittelemien asiakkaiden kyky hyväksyä uusia tuotteita ja palveluita, voimassaolevien ja uusien yhteistyösopimusten mukanaan tuoma menestys, muutokset liiketoiminnan strategioissa, kehitysuunnitelmissa tai tavoitteissa, muutokset konsernin patenttien tai muiden tekijänoikeuksien antamassa suojassa sekä pääoman saatavuus hyväksyttävillä ehdoilla; (2) teollisuuden yleiset olosuhteet, kuten tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailun kovuus, konsernin tuotteiden markkinahinnat maailmalla nyt ja tulevaisuudessa sekä niihin liittyvät hintapaineet, raaka-aineiden hintavaihtelut, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne sekä mahdollisten uusien kilpailevien tuotteiden ja teknologioiden kehittäminen kilpailijoiden toimesta; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne, kuten talouskasvu konsernin tärkeimmillä markkina-alueilla sekä valuuttakurssi- ja korkotasovaihtelut. Kaikki lausumat perustuvat johdon parhaaseen arvioon saatavilla olevan tiedon valossa. Stora Enso ei sitoudu päivittämään tai muuttamaan lausumia, paitsi siltä osin kuin siihen on lainmukainen velvollisuus.